

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Pojtnina plačana v gotovini
Abba, postale 1 grupp

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 300 (12.322)

Trst, petek, 27. decembra 1985

primorski dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.F. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Novi davčni ukrepi na današnji vladni seji

RIM — Tradicionalna vladna seja ob koncu leta, ki je na sporedu danes, ne bo podobna sejam prejšnjih let. Vlada bo morala namreč z vrsto odlokov poseči, da zapolni zakonske vrzeli, ki so nastale, ker parlament še ni odobril finančnega zakona. Vendar pa opozicija že opozarja vladno večino, naj ne pretirava.

Pa pojdimo po vrsti. Najnujnejši ukrepi, ki izhajajo iz dejstva, da parlament še ni odobril finančnega zakona, zadeva nove davke na občinske storitve (imenovali se bodo »tascos«), podaljšanje davčnih olajšav v zvezi z nakupom stanovanja, oziroma hiše (zakon Formica), potrditev dohodka od davka ILOR (ki bo znašal 17,2 od sto), obnove davčnega predpisa, ki bo prav tako kot doslej znašal 92 odstotkov, zvišanje davčnih odtegljajev na obresti, podražitev tisketa na zdravila in določitev tako imenovanega »pasu revščine«. Ob tem bo vlada sprejela še nekaj dodatnih ukrepov, med katerimi povišanje dodatnega občinskega davka na porabo električne energije od 11 na 13 lir pri kilovatni uri.

Drugi ukrepi, ki jih mora vlada sprejeti, bodo zadevali posege v korist prebivalstvu neapeljskih predmestij, ki je ostalo brez strehe nad glavo po nedavni eksploziji in požaru

skladišča goriva družbe AGIP, O tem je zadevne predloge že pripravil minister za civilno zaščito Zamberletti. Nadalje, ponovno bodo morali sprejeti odlok o izrednih posegih za zaposlovanje mladine na Jugu ter odobriti že četrti odlok v zvezi z zasebnimi televizijskimi družbami, da preprečijo ukinitve oddajanja zasebnih postaj s 1. januarjem.

Dnevni red je torej zelo obširen, na njem pa ni vprašanja »davčnega grabeža«, kar je seveda razburilo tako sindikalne organizacije kot tudi komunistično opozicijo. Sicer pa to ni edino sporno vprašanje. Socialdemokrati nasprotujejo spremembi določil o volitvah upravnega sveta RAI, kajti s tem bi Nicolazzi in Birzoli izgubila edino orožje, s katerim bi lahko slednji postal podpredsednik RAI. Minister Visentini nasprotuje podaljšanju zakona Formica, kar je odločil senat proti volji vlade. Komunisti pa opozarjajo, da bi vlada s svojevoljnimi posegi, ki zadevajo vprašanje zdravstva in skrbstva delovala v nasprotju s potrebo po iskanju skupnih stališč z opozicijo, o katerih je pred dnevi ponovno govoril predsednik Craxi. Končno pa je treba še povedati, da bo Craxi danes podpisal odlok o gradnji mostu čez Mesinsko ožino.

G. R.

Po božičnem izbruhu, ki so mu sledili potresi Etna se je zaenkrat umirila V zrušenju hotela ena oseba mrtva, štirinajst pa ranjenih

CATANIA — Po božičnem izbruhu, ki je izzval vrsto potresnih sunkov in zrušenje hotela, pri čemer je bila ena oseba mrtva, štirinajst pa ranjenih, se je Etna umirila. Lava se še naprej razliva v dolino, nevarnosti za okoliška naselja pa zaenkrat ni. Izvedenci izključujejo, da bi v kratkem lahko spet prišlo do silovitejšega potresa, opozarjajo pa, da ognjenik ni zaspal in da je torej potrebna opreznost.

Največji evropski vulkan, ki je hkrati eden redkih stalno aktivnih na Zemlji (vulkanologi zatrjujejo, da bo takšen ostal še več tisočletij), se je — pričakovano — prebudil v noči od torka na sredo. V višini 2700 metrov je zazevala dolga in širok razpoka, iz katere je z vso silo brizgnila velikanska količina lave, brž nato, ob 3.27 pa prvi streljaj, ki so mu vse do 10. ure sledili še številni drugi različne jakosti. Ta se je sukala od 3. do 7. stopnje po Mercallijevi lestvici.

Hotelu »Le betulle«, ki je bil zgrajen pred kakšnimi tremi leti v letoviškem kraju Piano Provenzana v območju Linguaglosse kakih 1000 metrov visoko na pobočju ognjenika, je bil usoden tretji potresni sunek ob 3.45 jakosti 7. stopnje po Mercalliju. Prav pod njegovimi temelji se je odprla sredi skalovja razpoka in enonadstropna zgradba se je v nekaj hipih porušila. Tedaj se je v poslopju mudil samo še 34-letni bančni funkcionar Carmelo Di Stefano, ki je pomagal pobegniti iz že razmaja ne hiše 27-letni Grazii Esposito, dveletnemu sinku Andreu in svakinja Antonietti. V trenutku, ko je še sam hotel smukniti iz podirajoče se stavbe, mu je padel na glavo stropni tram in ga pri prči ubil.

Pokojni Di Stefano, ki so ga pokopali včeraj v njegovem rojstnem kraju Camporotondo, je v malem hotelu

želel prebiti božič, tako kot drugih 34 gostov, po večini otočanov. V nesreči je bilo med njimi in petimi uslužbenci hotela ranjenih 14 oseb, vendar ne hudo, tako da je v bolnišnici ostala le 37-letna postrežnica Maria Gaggeci, ki bo okrevala v 15 dneh. Okoliške stanovanjske hiše in vikendice so bile le malenkostno poškodovane, pač pa so tresljaji močno prestrašili prebivalce vseh naselij tja doli do Zafferane v ravninskem predelu pod Etno.

Pomoč ponesrečencem je bila nagla in v režiji ministra za civilno zaščito Zamberlettija sporazumno s prefekturo v Catanii. V mestecu Zafferana Etnea so uredili koordinacijski center reševalnih operacij, v katerih so sodelovali (in so še naprej v stanju pripravljenosti) vojaki, gasilci, policija in karabinjerji. Predsednik deželnega odbora je napovedal denarna nakazila za prebivalce prizadetega območja, ki so morali zapustiti svoje domove in se zateči pod šotore.

Predstavnik mednarodnega inštituta za vulkanologijo v Catanii Emanuele Lo Giudice je ponazoril, da se je epicenter potresa nahajal nekje med 1000 in 2000 metri pod zemeljsko površino in da geodinamični razvoj ter orografske posebnosti pojava izključujejo možnost nevarnosti za naselbine; to pa prvič zato, ker te ležijo daleč od lavinih tokov, drugič pa, ker se lava steka v dolino Bove, ki je podkavste oblike in zavarovana s previsi. Lava se je v višini 1700 metrov včeraj okrog poldneva razdelila v štiri različno usmerjene tokove, ne more pa drugam, kakor v omenjeno dolino. Res pa je tudi, da so v vrhnjem delu ognjenika vidne gube, iz katerih utegnejo nastati nove razpoke in od tod tudi poziv k previdnosti.

Zaostritev plemenskih trenj v Južni Afriki

V spopadih med Zuluji in Pondi 53 smrtnih žrtev in 9 ranjenih

NAIROBI — Iz Južne Afrike poročajo, da je za božič prišlo blizu Durbana do enega najbolj krvavih medplemenskih oziroma medetničnih spopadov, ko so se v bantustanu (»homelandu«) Kwazulu spopadli pripadniki ljudstva Zulu in ljudstva Pondov. V spopadu več tisoč pripadnikov obeh ljudstev je bilo 53 mrtvih in devet ranjenih.

V Durbanu zatrjujejo, da okrog božiča in novoletnih praznikov v Južni Afriki pogosto prihaja do trenj in spopadov med pripadniki različnih etničnih skupnosti in zlasti med domačini in migrantsko delovno silo, ki se za praznike vrne domov. Tokrat naj bi bil povod za spopade v prepiru zastran zemlje in vode, medtem ko drugi pravijo, da je treba v ozadju pretepetov iskati politične razloge. Okolica Durbana spada v »homeland« ljudstva Zulujcev, ki jih vodi poglavar in predsednik lokalne home-landske oblasti Gatsha Buthelezi, znan kot pristaš omejenega sodelovanja z vlado v Pretorii.

Možno je, da je do spopadov prišlo tudi zato, ker migrantska črna delovna sila postaja vedno bolj radikalna in podpira prepovedani Afriški nacionalni kongres, medtem ko je Buthelezi pred dvema mesecema ANC napovedal tako rekoč vojno. Voditelj 6 milijonov Zulujcev, nekdanji najbolj bojevitega ljudstva na jugu Afrike, namreč nasprotuje nasilnim metodam boja proti belskim oblastem, temveč meni, da je mogoče s političnimi sredstvi doseči bistvene spremembe v rasističnem sistemu.

Južnoafriška policija je sporočila, da so med božičem padle štiri žrtve nemirov, iz česar sklepajo, da kljub pozivom škofa Desmondja Tutuja k dialogu in političnemu reševanju krize v Južni Afriki ne bo miru niti za novoletne praznike, kajti Afriški nacionalni kongres in druge militantne organizacije črne večine so vladavini apartheidu napovedale vojno z vsemi daljnosežnimi posledicami.

AVGUST PUDGAR

Umrli pesnik Biagio Marin

Včeraj so v baziliki sv. Evfemije v Gradežu pokopali velikega domačega pesnika Biagia Marina (na sliki s tržaškim županom Richettijem). (VEČ NA 9. STRANI)

Uspel božični pohod proti lakoti v svetu

RIM — Več tisoč ljudi se je na božični dan udeležilo tradicionalnega pohoda proti lakoti v svetu po rimskih ulicah. Manifestacijo so vodili številni politični predstavniki, med temi bivši predsednik republike Sandro Pertini in rimski župan Nicola Signorello. Letos, v razliko od prejšnjih let, ni bilo ne gesel ne napisov, samo majhne table in številni balončki, ki so poleteli proti nebu točno opoldne, ko je sprevod prispel na Trg sv. Petra.

Še prej pa so se udeleženci manifestacije ustavili pred Kvirinalom, kjer je predsednik republike Cossiga sprejel delegacijo. Poleg Pertinija in Signorella so na čelu sprevoda korakali še predsednica Rdečega križa Maria Pia Fanfani, podpredsednica senata Giglia Tedesco, demokristjana Pablo

Fiori in Giovanni Galloni, rimski podžupan Severi, radikalna poslanka Emma Bonino, rimski rabin Elio Toaff ter številni predstavniki javnega življenja. Manifestacija je potekala povsem mirno, končala pa se je, kot že rečeno na Trgu sv. Petra prav v trenutku, ko je papež Janez Pavel II. začel svoj božični blagoslov. Tudi papežev govor je bil osredotočen na to problematiko, to je na boj proti lakoti v svetu in seveda na vprašanje miru.

Splošna ocena o poteku manifestacije je nadvse pozitivna, saj je ta sprevod zadobil v zadnjem času pomen, ki presega vsako strankarsko ali politično ideologijo, saj gre res za spontano in iskreno manifestacijo za pomoč številnim prebivalcem Zemlje, ki umirajo zaradi pomanjkanja in zaradi lakote.

Še nobenega sklepa o jugoslovanski himni

BEOGRAD — Zakonodajno pravna komisija zveznega zbora skupščine SFRJ je začela, vendar ne tudi končala razpravo, ali bi s predlaganimi spremembami pesmi »Hej Slovani« bile kršene moralne avtorske pravice Samuela Tomašika. Najprej je treba ugotoviti, ali je pesem »Hej Slovani«, ki jo izvajajo kot začasno jugoslovansko himno, tista pesem, ki jo je leta 1834 napisal ta Slovak.

Če je, potem bi kakršnakoli sprememba bila kršenje moralnih pravic avtorja, ki so po jugoslovanskem pravu večno zaščitene. Če pa gre za ljudski napev, katerega avtor ni znan, je vprašanje avtorskih pravic brezpredmetno.

To je tudi sklep razprave, v kateri so sodelovali strokovnjaki. Ko je predsednik komisije za himno Zvonko Spoljar opozoril na razvoj pesmi »Hej Slovani« in izrekel prepričanje, da je besedilo nastalo med ljudstvom, je komisija sklenila, da se bo še enkrat sešla in poskušala natančno ugotoviti, ali je res tako. Od tega je odvisen tudi nadaljnji postopek glede himne. Delo bodo končali do konca januarja, ko naj bi o himni končno razpravljali zvezni zbor skupščine SFRJ.

Na razpravi, ki naj bi bila namenjena izključno pravnim vprašanjem, posamezni člani komisije niso skrivali, da se ne strinjajo s spremembami pesmi »Hej Slovani«. Slišati je bilo tudi pripombo, da ne bi smeli prikrivati namenov teh nasprotovanj, ampak da je treba sprožiti razpravo o tem, ali bodo v prihodnje peli Jugoslovani, Hej Slovani ali nekaj tretjega. (dd)

Veliko zanimanje za Zastavin »jugo«

KRAGUJEVAC — Za Zastavin avtomobil jugo se ne zanima samo družba Vako na Japonskem, ampak še pet, šest drugih firm iz te države, med njimi Sito, Marubeni, Nazano in Mucui. Ponudbe so prispele pred dvema mesecema in jih zdaj proučujejo v pristojnih službah. Direktor Zastavine izvozne organizacije Zastava Impex v Beogradu je dejal, da so od japonskih družb zahtevali specifikacijo potrebne opreme, saj je ta država za ZDA najstrožja v zahtevah glede varstva okolja.

Ne gre pa samo za zahteve japonskih družb. Izvoz v ZDA je bil izredna reklama za ta avtomobil, ki ga zdaj želijo kupovati v več kot 30 državah. Vendar pa vsem ne morejo ugoditi zaradi omejenih zmogljivosti. Letos bodo v Zastavi proizvedli okoli 40.000 avtomobilov jugo, prihodnje leto 110.000, od česar jih bodo 60.000 poslali v ZDA. (dd)

NAŠ ŠPORTNIK 1985

Jutri ob 17. uri v Tolminu skupna slavnostna podelitev priznanj najboljšim športnikom z obeh strani meje

Pogrebne svečanosti za žrtvami nedeljske železniške tragedije

FERRARA — Tukajšnja občinska uprava je današnji dan razglasila za dan žalovanja. Danes bo namreč pogreb osmih od desetih žrtev nedeljske železniške nesreče blizu Coronelle, kjer je potniški vlak z brzino 100 kilometrov na uro od zadaj trčil v ustavljeno tovorno kompozicijo. Svojci drugih dveh nesrečnikov so se opredelili rajši za zaseben pokop: eden je bil izvršen večeraj pri Bologni, drugi pa bo danes blizu Novare. Od desetih ranjenih je samo še eden v bolnišnici s prognozo 60 dni zaradi zloma golenice.

Danes dopoldne bo Vigina spet zaslišal zaprtega časnika Giuseppea D'Avanza

NEAPELJ — Novinar dnevnika »la Repubblica« Giuseppe D'Avanzo, ki ga je namestnik državnega pravdnika v Firencah Pierluigi Vigna danes tedn dal zapreti pod obtožbo krivega pričevanja z zamolčljivostjo, ker ni hotel izdati, od kod mu informacije za petkov članek o navdihovalcih in izvršiteljih bombnega atentata z dne 23. decembra lani na brzec Neapelj - Milan (15 mrtvih, 130 ranjenih), je še v jetnišnici Carinola pri Caserti. Danes dopoldne bo znova zaslišan, odvetniki Botti, Ducci in D'Avirro pa so dejali, da se bodo za morebitni priziv na razsodišču za človekove svoboščine odločili, ko bodo izvedeli za utemeljitev sklepa, po katerem časnikarju ne dovolijo na začasno prostost ali vsaj na stanovanjski pripor.

Prvi sekretar moskovskega komiteja KP Viktor Grišin je bil upokojen

MOSKVA — Viktor Grišin je bil razrešen dolžnosti prvega sekretarja moskovskega partijskega komiteja in upokojen. Nasledil ga je Boris Jelcin, ki je doslej bil sekretar CK in zadolžen za vprašanja stanovanjskih gradenj. Grišin je sodil med najstarejše člane politburoja CK KPSZ. Nekateri pravijo, da je bil poleg Grigorija Romanova, ki se je moral umakniti letos poleti, eden najbolj zvestih privrženecv Brežnjeva in Černenka. Dodajajo tudi, da se je v določenih pogledih celo neposredno upiral političnim spremembam po vzponu na oblast Mihaila Gorbačova. V Kremlju so Grišinu očitali poleg drugega popustljivost v partijski dejavnosti. V politbiro CK KPSZ je bilo do sedaj imenovanih že 10 novih članov.

Potniki sovjetskega letala doma usoda ugrabitelja pa še neznana

MOSKVA — Agencija Tass je včeraj potrdila vest iz Pekinga, da je oborožen prestopnik 19. decembra preusmeril sovjetsko letalo AN-24 družbe Aeroflot z notranje proge v kitajsko severozahodno provinco Heilongjiang in da se je vseh 37 potnikov s 4 možni posadke vred že dan nato vrnilo v domovino. Usoda ugrabitelja ni znana: če ga bodo Kitajci izročili Sovjetski zvezi, utegne biti obsojen na smrtno kazen.

Glasnik kitajskega prometnega ministrstva Ma Yuzhen na tiskovni konferenci ni hotel komentirati sporočila ameriške tiskovne agencije UPI, po katerem naj bi Kitajci zaradi ugrabitve letala aretirali štiri sovjetske državljane. Kje je zdaj ugrabljeni AN-24, se ne ve.

V Neaplju še vedno gori bencin Ukrepi za pomoč prebivalstvu

NEAPELJ — Gasilci se že več kot sto ur borijo proti plamenom v skladišču goriva AGIP v industrijski coni pri Neaplju. V rezervoarju št. 16 še vedno izgoriva bencin in zaenkrat gasilec ni uspelo, da bi požar pogasili, vendar pa ni več nobene nevarnosti, da bi se plameni razširili. Medtem pa poteka preiskava; namestnik državnega pravdnika Visconti je včeraj imenoval skupino izvedencev z namenom, da ugotovijo vzroke eksplozije. Trenutno ne izključujejo nobene možnosti, od nesreče do atentata. Vsekakor so izvedenci že pregledali kraj požara.

Ščasoma se normalizira promet na celotnem območju in nekatere ceste, ki so bile več dni zaprte prometu, so že proste. Zaenkrat pa je še zaprt dovoz na avtocesto Neapelj - Salerno, ki vodi prav mimo velikega skladišča.

Zelo zaskrbljujoče pa je stanje prebivalstva, ki so ga morali evakuirati in so ga zasilno namestili po nekaterih ladjah in hotelih. V korist tega prebivalstva bo vlada danes sprejela prve ukrepe.

NAIROBI — Če je verjeti poročilom tujih agencij, bi se mogel obmejni spor med zahodnoafriškimi državama Burkino Faso in Malijem vsak trenutek sprevreči v vojno med sosedama, kajti malijske čete so menda prodrle že okrog 30 kilometrov na ozemlje Burkine Faso. Po poročilih radia Ouagadougou so malijski vojniki ubili štiri prebivalce Burkine Faso (bivše Zgornje Volte), medtem ko naj bi njihove sile v protinapadu ubile deset nasprotnikovih vojakov in uničile šest tankov.

V oboroženi spor med državama je že posegla diplomacija, saj je alžirski zunanji minister Ibrahim najprej obiskal Ouagadougou, kjer se je pogovarjal s predsednikom, kapetanom Thomasom Sankarom, sedaj pa je v malijskem glavnem mestu Bamaku, kjer se bo pogovarjal tudi z malijskim predsednikom, generalom Moussom Traorejem. Alžirija ima zlasti dobre odnose z Burkino Faso in le malo manj z Malijem, zato opazovalci menijo, da bo alžirska diplomacija morebiti le uspela zgladiti

spor med državama, ki spadata med najrevnejše države na svetu, saj letni dohodek na prebivalca po letih suše in lakote tako v Maliju kot v Burkini Faso najbrž ne dosega niti 150 dolarjev.

Videti je bilo, da se bo spor med državama (Burkina Faso meri 274.200 kvadratnih kilometrov in ima okrog 6,5 milijona prebivalcev, Mali je celinska država, pa ima skoraj milijon in četrt kvadratnih kilometrov površine in okrog 7,5 milijona prebivalcev) le poleg, ko so se čete Burkine Faso 22. decembra umaknile s spornega obmejnega ozemlja. Takrat

Iz gibanja neuvrščenih Specializirane ustanove OZN v vse večjih denarnih težavah

ZDA in Velika Britanija izstopili iz UNESCO, smešno majhna sredstva za UNIDO

MIRO KOCJAN

Pred kratkim se je na Dunaju končala generalna konferenca organizacije UNIDO, ustanove Združenih narodov za industrijski razvoj; pred dnevi pa so v Sofiji sklenili tudi redno konferenco UNESCO, ustanove prav tako Združenih narodov, ki pa se ukvarja z vprašanji izobraževanja, kulture in znanosti. Letos je bilo več shodov ustanov ZN, značilno za večino pa je bilo, da niso dali potrebnih rezultatov.

Poglejmo: organizacija UNIDO bo razpolagala s proračunom, ki bo komaj dosegel 112 milijonov dolarjev, medtem ko bo njen sklad za industrijski napredek znašal reci in piši 13,9 milijona dolarjev; že ob ustanovitvi UNIDO pa je bilo dogovorjeno in potrjeno, da bi morala sredstva sklada znašati letno vsaj 50 milijonov dolarjev; to je bilo že leta 1967, prav tako na Dunaju.

Članice organizacije je 125, se pravi, da bo sleherna organizacija lahko prejela iz sredstev proračuna in sklada največ po 170 tisoč dolarjev letno. To je denar, ki za industrijski napredek kake nerazvite dežele (namen sklada je prav ta, da pomaga pri industrijskem razvoju zaostalih dežel) predstavlja, kot je rekel na Dunaju predstavnik Alžirije, »manj kot nič«.

Položaj pri UNESCO ni nič boljši. Proračun te ustanove ne presega 180 milijonov dolarjev, vemo pa, da so Združene države in Velika Britanija (Japonska se še obotavlja) sklenile, da ne bodo več prispevale svojega deleža. Pri ZDA je ta znašal letno okrog 40 milijonov dolarjev. V zvezi s takim stanjem, ki je pod kritično mejo, bodo sicer povečali pozornost do potreb tako imenovanega tretjega sveta, vendar se bodo morali odpovedati vrsti primarnih projektov, žal vnovič predvsem v nerazvitih deželah.

Na konferenci UNIDO so predstavniki direktorije te ustanove prišli na dan s priporočilom, naj si članice pač prizadevajo zlasti za razmah manjših industrijskih obratov, češ, s tem si bodo najbolj pomagale pri problemu zaposlovanja. Toda delegati nerazvitih so opozorili na statut organizacije, poudarjajoč, da ne gre samo »za strokovno, pač pa predvsem za finančno podporo posameznim industrijskim projektom« (predstav-

nik Egipta); alžirski delegat pa je s številnimi drugimi ugotovil, da zlasti v času pred tehnološko revolucijo ne bi smeli več dovoljevati poglobljanja jezua, ki loči razvite od nerazvitih, in »omogočiti industrijski napredek tudi deželam v razvoju«. Predstavniki afriške celine pa so se utemeljeno potegnili za industrijski napredek tega kontinenta, ki pa bi ga morali čimbolj opredeliti kot skupno »agro-industrijsko nalogo«.

Toda s sredstvi, ki so na razpolago, žal že tudi bežna misel v to smer mahoma popelje v grenko iluzijo. Predstavniki bogatih dežel spet niso varčevali, ne na Dunaju in ne v Sofiji, z ugotovitvami, da gre ustanovam Združenih narodov nemara preveč sredstev in da jih povrh domnevno še razmetavajo. Druga plat medalje pa odrezavo pokaže, kako zmeraj bolj kričeče je nasprotje med razvitimi in nerazvitimi, zakaj se žal pogloblja in po čigavi krivdi. Letno namenja bogati za oboroževanje že blizu 960 milijard dolarjev; najmanjši visoko-tehnološki računalniški mehanizem v sodobnih vrstah orožja pa ne stane manj kot okrog 10 tisoč dolarjev. Stališčem bogatih držav so se žal pridružile tudi dežele vzhodne Evrope, kar sicer ni prvič, na rovaš nerazvitih.

Delegati nerazvitih držav na konferencah UNIDO in UNESCO so neobhodno morali spet ugotoviti, da razvite dežele, kajpak z vesilama na čelu, še zmeraj jemljejo nerazvite kot področje za grobo eksploatacijo. Dobo kolonializma je nasledilo obdobje neokolonializma z bolj premetenimi, vendar prav tako graje vrednimi oblikami izkoriščanja.

Na Dunaju so med drugim ameriški predstavniki s tem, da so celo zahtevali ponovitev glasovanja pri višini sredstev za sklad nerazvitih (to je za borih 14 milijonov dolarjev) potrdili, da se neokolonialistični vlogi ne nameravajo odpovedati. Razviti so dali hkrati prozorno vedeti, da jim ne prijaajo predlogi in sugestije, da bi sodelovanje z nerazvitimi urejali in razvijali prek Združenih narodov.

Skratka, odgovor bogatih na dopovedovanja neuvrščenih, da bi morali v korist navsezadnje svetovnega razvoja pohiteti z »učinkovito in dinamično« pomočjo zaostalim območjem, vse bolj plastično vsebuje sklep, da se industrijski napredek v tako imenovanem tretjem svetu čimbolj obrzda, hkrati pa tudi čimbolj zavre kulturna osveščenost.

Od novega leta po sklepu ZIS Novi predpisi za devizne vloge tujcev in zdomcev

BEOGRAD — Tuje fizične osebe in jugoslovanski izseljenci lahko po novem sklepu ZIS v jugoslovanskih bankah odprejo devizne hranilne knjižice in prejema obresti v devizah in dinarjih.

Za devize, ki jih imajo tuje fizične osebe in jugoslovanski izseljenci na deviznih računih ali deviznih hranilnih knjižicah pri pooblaščenih banki, morajo te na podlagi pismene zahteve plačevati obresti v devizah ali v devizah in dinarjih, oziroma dinarjih. Jugoslovanski državljani na začasnem delu v tujini, tujci in jugoslovanski izseljenci, ki poleg pismene zahteve ne predložijo tudi ustreznega dokaza kot predvideva ta sklep, dobijo obresti za devize izplačane v dinarjih. Jugoslovanski državljani lahko kot dokaz predložijo enega od naslednjih dokumentov: fotokopijo potnega lista, dovoljenja za bivanje, pogodbe o delu, dokumente o prejemanju pokojnine, pomorske knjižice ali potrdila diplomatskega oziroma kon-

zularnega predstavništva v tujini o njegovi zaposlitvi.

Novost je v tem, da enkratna zahteva z dokazilom velja do končne vrnitve jugoslovanskih državljanov na začasnem delu v tujini v domovino.

Sprejeli so še sklep, da pooblaščenke banke lahko dajo zagotovila za račune tujih oseb, če gre za njihovo lastno podjetje v tujini, mešano podjetje v tujini, tuje izvajalce del v Jugoslaviji in tujih bank, ki so dale zagotovila ali druge oblike jamstva.

Vsi ti sklepi bodo veljali od 1. januarja prihodnjega leta naprej. (dd)

□ WASHINGTON — ZDA nimajo nobenih podatkov, iz katerih bi bilo moč sklepati, da je Izrael v prejšnjih dneh izvedel jedrski poskus. To je izjavil uradni glasnik ameriškega zunanjega ministrstva Charles Redman v zvezi s poročanjem sovjetske agencije Novosti o podzemskem jedrskem poskusu v Izraelu.

Še vedno nevarne posledice nekdanjih kolonialnih meja Zaskrbljenost ob mejnem sporu med Burkino Faso in Malijem

so iz Bamaka obtožili soseda, da je 14. decembra z vojsko vdrla čez mejo, zasedla štiri vasi in se znesla nad tamkajšnjim prebivalstvom. Po umiku burkinabejskih čet (prebivalci Burkine Faso, dežele ponosnih ljudi, imenujejo Burkinabejci) je malijski predsednik Traore ukazal, naj se čete iz glavnega mesta Bamaka premaknejo v mesto Mopti, ki je blizu malijsko-burkinabejske meje. Na božič so malijske čete vdrle čez mejo, verjetno zato, da bi se maščevale za vdor burkinabejskih čet v Mali.

Državi se že četrto stoletja, od takrat, ko sta bivši francoski koloniji

dobili neodvisnost, pravdata za kos obmejnega ozemlja, za tako imenovano področje Agacher, ki se razprostira kakih 15 kilometrov ob malijsko-burkinabejski meji in je menda bogato z rudami. Leta 1975 in leto kasneje je prišlo med sosedama do oboroženih spopadov zaradi spornega ozemlja, nato pa sta zadevo izročili mednarodnemu razsodišču v Haagu. Očitno je, da niti v Bamaku niti v Ouagadougouju niso bili zadovoljni s haasko razsodbo, ki spornega ozemlja ni prisodila nobeni strani, marveč naj bi se državi mirno sporazumeli o razdelitvi obmejnega ozemlja,

pri čemer afriškimi državam povsod priporočajo, naj pustijo meje nespremenjene. Če bi se namreč v Afriki, kjer tako rekoč ni države, ki ne bi upravičeno menila, da so kolonialisti potegnili krivične meje, začeli prepirati o mejah, potem bi si vse države na celine mogle tako rekoč čez noč skočiti v lase.

Komentatorji ob burkinabejsko-malijskem sporu ugibajo, ali nima morebiti tudi notranjih vzvodov, kajti vojaška režima v Ouagadougouju in Bamaku (kapetan Thomas Sankara se je po državnem udaru oziroma po »revoluciji« avgusta pred dvema letoma oprl predvsem na tako imenovane radikalne režime v Afriki, na Libijo, Gano, Liberijo in na Kubo v širšem prostoru) imata po katastrofalnih posledicah suše opraviti z naraščajočim notranjim nezadovoljstvom, ki je posledica lakote in seveda dejstva, da sta revni saheljski državi vedno bolj revni, za kar ob sta vrsta notranjih in zunanjih razlogov.

AVGUST PUDGAR

Slabo vreme v F-JK

Malo snega in veliko moče

VIDEM — Julijce je ponovno zjel zneg, od včeraj namreč sneži tako v julijskih Alpah, kot na Trbižu, v Žabnicah in na Piancavallu. Sneži sicer malo, v nekaterih predelih, kot npr. v Forni di Sopra, so žičnice celo zaprte, ker je na prograh več kamnov kot snega. Samo na Nevejskem sedlu si te dni zadovoljno manejo roke, tako gostinci, kot hotelarji: 90 cm snega je namreč privabilo nič koliko smučarjev v ta kraj, nekateri so se baje pripeljali celo iz Kranjske gore, kjer sta dež in vlaga pokvarila marsikatero smučišče. Tudi v Žabnicah se vse smeje, saj so številni gostje napolnili hotele in zasebne sobe do zadnjega prostega mesta in sneži od včeraj.

Če so hribi še kako oviti v belino, je nižinski del Furlanije - Julijske krajine potlačen v sivino. V naj-

boljšem primeru dežuje, sicer se megle vije vse do Trsta in v nekaterih primerih celo močno ovira promet. Promet, ki pa tako in tako ne povzroča velikih preglavic, saj v prazničnem vzdušju bolj neradi silimo na cesto. Včerajšnji dan je beležil izredno mirno dopoldne, nato narastek prometa v prvih popoldanskih urah, ko so se zapeljali v letovišarske kraje še zadnji zamudniki, ali taki, ki spoštujejo tradicijo božiča doma v družini, in ceste so se ponovno spraznile. Domov so se vrnili tudi udeleženci vsakoletnega srečanja v Landrski jami. Premočni in razočarani, saj so jim zaprli vhod v jamo, zaradi kamenja, ki kaže, da bo padlo s previsa. Letošnje decembrsko vreme, tako milo in mokro, je zadelo svoje udarce celo stebrom, ki so Benečijo rešili Turkov.

Na Ravnah na Koroškem srečanje treh partizanskih pevskih zborov

V soboto, 21. t.m., na predvečer dneva Jugoslovanske armade so se v lepo okrašeni dvorani Družbenega doma v Prevaljah na Ravnah na Koroškem predstavili trije partizanski pevski zbori — TPPZ »Pinko Tomažič«, PPZ Ljubljana in KPPZ iz Celovca.

Ob prisotnosti visokih gostov, političnih, kulturnih, gospodarskih in vojaških osebnosti Jugoslavije, je pred nabito polno dvorano spregovoril predsednik skupščine Maks Večko.

V uvodu v slavnostni večer so združeni partizanski pevski zbori treh dežel Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine, ob spremljavi orkestra TPPZ »Pinko Tomažič« pod vodstvom dirigenta Oskarja Kjudra zapeli jugoslovansko himno. Predstavniki družbenopolitičnih organiza-

cij so krajanom podelili priznanja. Med drugimi je bil deležen visokega priznanja tudi Stane Dolanc, ki je pravkar slavil svoj 60. rojstni dan.

Uvod v kulturni program je ubralo zapel KPPZ, ki je pod spretnim vodstvom dirigenta Branka Čepina izvajal vrsto partizanskih pesmi. Sledil je nastop številčnega TPPZ »Pinko Tomažič«, ki je pod taktirko dirigenta Oskarja Kjudra zapel del mednarodnega programa na socialno temo. Entuziazem publike je s skandiranjem nagradilo Partizanski ansambel iz Trsta. Sledil je nastop ljubljanskega najstarejšega partizanskega pevskega veterana, ki je svoj nastop kronal s slovesom, ki ga uživa doma in v svetu. Zbor je dirigiral prof. Ciril Cvetko.

Tik pred skupnim nastopom združenih partizanskih zborov so podeli-

li priznanja še vsem pevcem treh zborov za njihovo požrtvovalno delo in poslanstvo, katerega partizanski zbori s pesmijo na ustih prinašajo med ljudstvo, posebno še med mlade generacije. Sledil je svečan trenutek treh partizanskih zborov Alpe - Jadran, da so se pobratili. Ob zvokih internacionale so razvili partizanske prapore in si izmenjali listine.

Izvolili predsednika SR Hrvatske

ZAGREB — Socialistična republika Hrvatska ima od včeraj novega predsednika. Ema de Rossi - Bjelajac je prevzela vodstvo republike in ga bo ohranila, dokler ne bo zapadel mandat umrlega predsednika Pera Cara. Ema de Rossi - Bjelajac so kandidirali za predsedniško funkcijo na seji predsedstva 22. novembra in včeraj so jo člani zagrebske skupščine izvolili.

Rojena 1926. leta v Strmacu, v občini Labin, je Ema de Rossi - Bjelajac doštudirala pravo v Zagrebu, 51. leta je dokončala tudi politično šolo Djuro Đaković, od leta 43. pa je bila aktivna v partizanskih vrstah.

Na koncu programa so zbori skupno zapeli še Simonitijsko »Bratje le k soncu svobodi«, B. Adamiča »Spomin na osvoboditev« in še B. Adamiča »Če zapojemo veselo«.

Omenim naj še, da je Pija Širca, dirigentka skupine »P. Tomažič«, prvič vodila vse tri zборе s pesmijo »Spomin na osvoboditev«. Po slavu so se pevci in gostitelji podali v prostore restavracije in do poznega kramljali s pesmijo in ob zlahtni kapljici. Stanetu Dolancu smo za njegov jubilej skupno zapeli E. Adamiča »Zdravico«.

Družbenopolitičnim organizacijam Raven na Koroškem gredo vsa priznanja za izredno dobro organizacijo.

OSKAR KJUDER

Pismo iz Švice

Miklavževanje in božičnica med beneškimi izseljenci

LUGANO — V južnošvicarskem kantonu Ticino imajo slovenski beneški izseljenci svoj klub s sedežem v Luganu, ki že dolga leta skrbi za družabnost svojih članov ter za njihovo povezavo z rodno zemljo. Tako imajo tri ali štiri prireditve na leto. Tudi drugi Slovenci iz tega kantona radi obiskujejo prireditve Beneškega kluba, ker je le-ta edini v teh krajih. Letos so se Slovenci iz Ticina zbrali trikrat in sicer spomladi na skupno slavnostno večerjo, jeseni na praznik kostanja ter v nedeljo, 15. decembra 1985, na proslavljanju Miklavža in božiča.

V prijazni dvorani komaj nekaj minut vožnje od Lugana, tam nekje proti severovzhodu, so se naši ljudje začeli zbirati že ob dveh popoldne. To so ljudje, ki jih je življenjska usoda prignala v Švico večinoma zaradi dela, le redko iz drugih, bolj osebnih razlogov. Seveda jih je večina iz Benečije, kjer se še danes bolj težko najde delo, pred kakim desetletjem pa je bilo sploh nemogoče tam najti primerno zaposlitev, razen na kmetijah, kjer pa je bil kruh zelo težak in grenak.

No, izseljenci so prihajali v klub veselih obrazov, spremljali so jih žene in razposajeni otroci. Človek si je ustvaril vtis, da ti ljudje nimajo več težav z delom ali z gmočnim stanjem. Kar pa jih teži, je domotožje, zlasti pri starejših. Otroci se počutijo v glavnem tam doma. Prav to domotožje žene naše ljudi, da se vozijo tudi 50 - 70 kilometrov daleč, da le spregovorijo v svojem jeziku z ljudmi, ki jih družijo ista ali podobna usoda.

Posebnega kulturnega sporeda ni bilo v načrtu, zato pa so poskrbeli otroci, da je bilo vendarle prijetno. Dušan Pertot je poskrbel za zvočno spremljavo s slovenskimi pesmimi, lepo izvedenimi in izvršno posnetimi na kasetah. To vlogo je prav lepo odigral, saj je po poklicu lirčni pevec ter vodja glasbenih sporedov na luganskem radiu. Prej je delal tudi na radiu v Trstu in v Innsbruchu. Pertotova soproga je prečitala pismo, ki ga je po lanskem gostovanju objavil v ljubljanskih Razgledih tržaški glasbenik in raziskovalec beneških narečij prof. Pavle Merku. V pismu je

izrazil mnenje, da izseljenci v Beneškem klubu v Luganu proslavljajo posamično več malih domovinic, od beneške, terske, rezijanske, tržaške in goriške do osrednje slovenske. V nekem smislu pa so vsi sinovi iste skupne domovine, ki jih jezikovno družijo in ne pozna meja.

Potem sta se predstavila slovenska otroka Irina in David, ki sta le nekaj let v Švici, prej sta hodila v slovensko šolo na Opčinah pri Trstu. Lepo sta pozdravila prisotne v imenu vseh otrok, potem sta recitala Božično pesem Karla Široka in Cican - Cicičuj Otona Župančiča. Končno sta zaigrala na kitaro in flavto še štiri skladbice različnih narodov, kot bi hotela povedati, da so si otroci po vsem svetu kmalu prijatelji. Po kitajski, indijski in škotski narodni pesmi seveda ni šlo brez Svete noči, ki je v taki otroški izvedbi zapustila v vseh prisotnih nepozaben vtis. Sledile so recitacije drugih otrok v italijanskem jeziku. Končno je prišel v halo stari Miklavž, seveda z brado in veliko palico ter je bogato obdaril vse prisotne otroke, okrog dvajset jih je bilo.

Na prireditvah v Beneškem klubu se družabnost vedno zaključí s tombolo, priljubljeno družinsko igro. Še so se izseljenci pogovarjali ob kozarcu vina, šampanjca ter sladkega peciva, sredi večera pa so začeli polagoma odhajati, ker morajo v ponedeljek že zgodaj na delo, v tej državi pa se z delom ni šaliti. Večinoma so odhajali zadovoljni, da so spet preživeli nekaj ur v domačem okolju, skoraj vsi pa mislijo za božič ali novo leto vsaj za nekaj dni v svoje stare kraje v Benečiji, na Tržaškem, Goriškem ali v Sloveniji.

Kaj še reči o delovanju Beneškega kluba v Luganu? S predsednikom Fiom Čemčičem sva se dolgo pogovarjala o tem ter kovala načrte tudi za prihodnost. Na splošno je treba delovanje tega kluba pohvaliti, saj ni lahko z 18 izseljenci slovenske krvi nekaj organizirati. Ostali prisotni so bili žene mešanih zakonov ter otroci in člani furlanskega društva Fogolar Furlan, s katerimi imajo Benečani tesne stike. Družabne večere

Irina in David igrata skladbe različnih narodov na prireditvi Beneškega kluba v Luganu v Švici

take vrste bi lahko popestrila gostovanja zborov ali ansamblov iz slovenskega zamejstva ali iz osrednje Slovenije. V prihodnje bo treba navezati stike z milanskimi in zueriški Slovenci ter morda skupno povabiti kako kulturno skupino, ki bi nastopila v soboto v enem klubu, v nedeljo pa v drugem. Stiki z beneškimi društvi ter skupna organizacija poučnih kolonij so že v teku. Na splošno pa je članov društva premalo, da bi se dalo kaj večjega narediti. Povemo naj v primerjavo, da imajo slovenski izseljenski klubi po Evropi od 150 do 2000 članov, tu pa jih ni niti 20.

Prav zato je treba dobro voljo in požrtvovalnost tega kluba poudariti in ceniti.

SREČKO SIMONETA

Prispevajte za
Dijaško matico

Osnutek za varstvo spomenikov na območju sežanske občine

SEŽANA — V sežanski občini že precej časa pripravljajo odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na njihovem območju. V sredo bodo o osnutku odloka razpravljali tudi delegati občinske skupščine, ki bodo tako sklepali tudi o tem, katere spomenike bo treba v prihodnosti zavarovati pred propadanjem in seveda za te ukrepe na nek način zbrati tudi denar.

V primerjavi z drugimi občinami — ocenjujejo v sežanski — ima omejena veliko število arheoloških in etnoloških spomenikov. Osnovni razlog je tudi uporaba kamna kot osnovnega gradbenega materiala od prazgodovine do danes. Spomeniki vseh vrst so večinoma v slabem stanju, saj so mnogi dotrajani, ker jih ni nihče vzdrževal, marsikateri spomenik pa je postal tudi žrtev samovolje zaradi novogradenj in adaptacij. V občini tudi ocenjujejo, da je na Krasu vrsta naravnih znamenitosti, ki so zaradi industrializacije, spremenjenega načina življenja (opušcanje živinoreje ipd.), odseljevanja ljudi iz manjših krajev ter različnih onesnaženj, infrastrukturnih posegov in podobnega, ogrožene bolj kot kdajkoli. Seveda gre tu za take spomenike kot so Štanjel, Škocjanske jame z okolico, sotesko Glinščice in Lipico, ki jih je treba res skrbno varovati, če hočejo ostati to kar so, ali celo postati, kar so že bili.

tolini (danes Ulica Randaccio). Za ti dve poslopji je poskrbelo društvo Šolski dom. Zgrajen je bil tudi Simona Gregorčiča dom v Ulici Vetturini (danes Ulica Favetti). Blizu severnega kolodvora pa je Ciril - Metodova družba zgradila še eno šolsko poslopje.

* * *

Že v letu 1903 se je vodstvo društva Šolski dom pričelo zanimati za nakup zemljišča v južnem delu mesta, kjer bi lahko zgradili šolsko poslopje. Prostor so našli v Ulici Bertolini (danes Ulica Randaccio) blizu Senenega trga (Piazza del fieno, danes Trg divisione Julia).

Preden pojasnimo, kako je prišlo do akcije za gradnjo šolskih stavb v južnem delu mesta, je prav, da pogledamo, kakšen je bil razvoj šolstva na Goriškem v letu 1903. V vsej Goriško-Gradiščanski deželi so v letu 1903 porabili 840.000 kron za osnovno šolstvo, za penzije učiteljev pa so imeli na razpolago še dodatnih 46.000 kron. To je bilo za 43.000 oziroma 4.000 kron več kot leta 1902. V tolminskem okraju so iz celotne vsote za vzdrževanje šol porabili 115.000 kron, v sežanskem okraju 112.000, v okraju Gorica okolica 239.000, v Furlaniji 271.000, v Gorici-mestu pa 103.000 kron. Največje razlike v primerjavi s prejšnjim letom so bile na Tolminskem in v Furlaniji, to zlasti na račun stroškov za gradnjo novih šol. Na Tolminskem so namreč v letu 1902 porabili v ta namen 4.500 kron, leta 1903 pa 20.800 kron. Furlani pa so porabili v letu 1902 v ta namen 19.000 kron, leta 1903 pa 39.000 kron. V vsej deželi so samo za nove gradnje v letu 1903 porabili 110.000 kron.

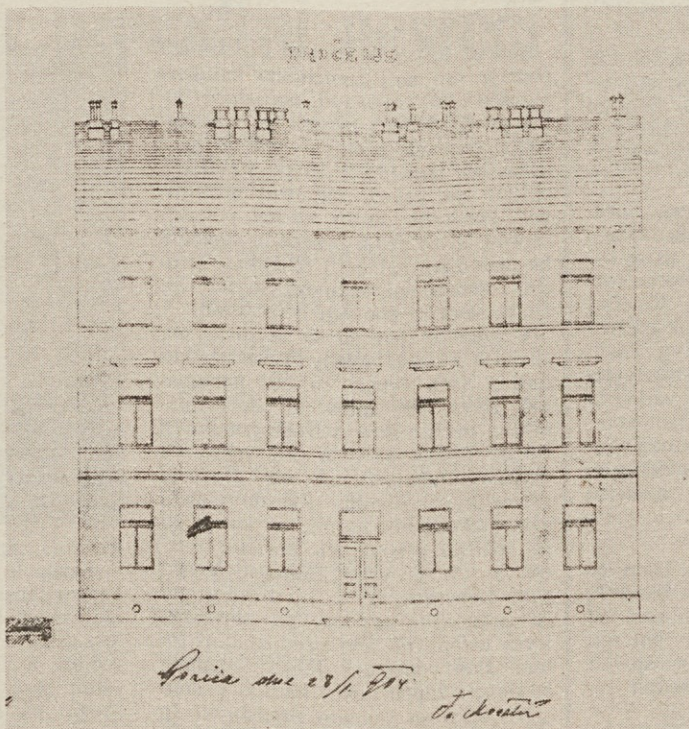
Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

25.

Tuma in Gabršček sta ohranila list »Sočo«, dve goriški banki in vrsto drugih društev ter imela oporo večine osnovnošolskega učiteljstva. Gregorčič pa je v letu 1899 ustanovil tednik »Gorico« (začela je izhajati 7. julija), tretjo slovensko banko v Gorici, Centralno posojilnico, in ohranil vodstvo društva Šolski dom. Kljub temu da je bilo društvo Šolski dom odtlej v rokah katoliških prvakov Gregorčičeve skupine (nekaj let pozneje, po smrti kardinala Missie, je dr. Anton Gregorčič spet šel samosvojo pot, medtem ko je del katoličanov na Goriškem še vedno sledil ljubljanskim prvakom), so ga podpirali vsi Slovenci v Gorici in na podeželju, saj so vsi pošiljali svoje otroke v šole tega društva.

Šolski dom v Križni ulici pa kmalu ni več zadoščal. Zato so Slovenci v Gorici v letih tja do prve svetovne vojne zgradili še nekaj šolskih poslopij in sicer Novi dom ter Mali dom v takratni Ulici Ber-

Načrt pročelja stavbe Malega doma v Ulici Bertolini (danes Ul. Randaccio), ki ga je gradbenik Franc Moztetič predložil v odobritev goriškemu županstvu leta 1904

Danes se po dveh dneh počitka življenje vrača v vsakdanji ritem

Po utrujajočih pripravah so Tržičani preživeli spokojen in v meglo ter dež zaviti božični dan

Letošnji božič je v Trstu potekal mirno, skoraj nekoliko utrujeno po dneh mrzličnega tekanja za vsem, kar smo potrebovali za to, da smo čim lepše in udobneje preživeli najbolj romantični praznik v letu. Spokoj so tu in tam zmotili le rezki odmevi eksplozij najrazličnejših vrst bengalskega ognja, od navadnih »pasjih bombic«, do razkošnejših pisanih raket, s katerimi so mnogi označili prihod božičnega dne.

Tudi torek je tako kot že nedelja in ponedeljek pred božičem, potekal v znamenju nakupov in gneče na ulicah. Trgovci so utrujeni, a zadovoljni z iztržkom, pozapri svoje prodajalne in na lepo okrašene ulice se je vrnil spokoj. Bolj kot krajoli prej so se letos vsi tisti, ki si niso privoščili daljših počitnic na snegu ali ob južnih obalah, držali pravila, da je ta praznik najlepše preživeti doma, ob topli peči in dobri založeni mizi. Darila, ki so si jih letos izmenjali Tržičani, so bila prav taka, kot drugod po deželi: praktična in koristna. Veliko je bilo med njimi oblačil in obutve, majhnih uporabnih predmetov in seveda obveznih panetonov. Nekateri sicer po tradiciji sežejo globlje v žep in se po darilo zatečejo v prvo draguljarno, iz leta v leto več pa je

takih, ki si ob tej priložnosti omislijo najnovejšo elektronsko čudežo: od igrač do videoregistratorjev in seveda »gospodinskih« kompiuterjev, za katere se močno ogrevajo zlasti mladi.

Tržaške restavracije so bile sicer tudi za božično noč dobro obiskane, v njih so večerjale predvsem skupine prijateljev, ki dajo manj na družinsko, a za gospodinje zelo utrujajoče ozračje. Voljo po kakšnem božičnem sprejmu pa je pregnalo tudi nič kaj prijetno vreme, ki nas je obdalo z meglo in z neprijetnim, pršečim dežjem. Tako smo se tudi na božični dan odpravili krajšemu izletu v zameno za praznično kosilo doma, ali na obisku pri svojcih in prijateljih. Isto velja za včerajšnji, še vedno praznični sv. Štefan, ki je z nočnim dežjem sicer nekoliko razgnal megleno sivino, ne pa tudi težkih oblakov, ki so leno postajali nizko nad mestom in Krasom. Relativno visoke temperature, ki so se gibale tam med 5 in 10 stopinjami Celzija, so k sreči preprečile, da bi se v nižini dež spremenil v sneg, moka cestišča pa v hudo nevarne ledeno drsališče.

Nismo pa seveda vsi praznikov preživeli v lenobnem brezdelju. Nekatere službe pač delujejo 24 ur na 24 in skrbijo za našo varnost, ali pa nam

pomagajo v trenutkih nesreče. O njihovem delu poročamo na drugem mestu, božična darila in kupo penečega vina pa so si dežurni prav tako izmenjali na svojih delovnih mestih. Časopisni novinarji smo počivali dva dni, včeraj pa smo le s težavo zbrali nekaj svežih novic za svoje bralce, ki so bili za dva dni prepuščeni le obveščanju po radijskem etru in po televizijskih zaslonih. Niti v naši redakciji ni bilo živahno kot običajne dni, telefoni so molčali in kurirji nam niso

prinašali kupa vsakdanjih obvestil. Že danes pa se življenje vrača v normalni ritem, ki ga bo sredi prihodnjega tedna le za dan prekinil še prestop v novo, 1986. leto. Upajmo, da nam je za najdaljšo noč v letu ostalo še kaj rezerve ali kos trinajste potice, saj se spodobi, da jo preživimo čimbolj veselo in razigrano. Za tisti čas prepuščamo tudi naše številke in podatke, saj se ve, da je konec preživelega leta čas najraznovrstnejših obračunov in dobrih obetov za nov začetek leta.

V Trstu nekoliko manj kot v drugih italijanskih mestih

Cene še naprej naraščajo

Cene v Trstu še naprej naraščajo, čeprav se naše mesto — na srečo — ne more več ponašati z nič kaj zaviljivim naslovom najdražjega mesta v Italiji. Še začasni podatki za mesec december kažejo, da so cene globalno narasle za 0,6 odstotka v decembru, v dvanajstih mesecih pa za 7,7 odstotka. Druga večja italijanska mesta so tokrat na slabšem položaju. V Genovi so na primer cene v enem letu poskočile za 8,8 odst., v Milanu za 8,7 odst., v Bologni za 8,2 in v Turinu za 8,1 odst. Če pa upoštevamo samo podatke za december, je Bologna nekoliko na boljšem s porastom cen za 0,5 odst., v Genovi so prav tako kot v Trstu zabeležili porast za 0,6 odst., v Milanu za 0,7 in v Turinu za 0,9 odstotka.

Če pogledamo posamezne postavke, je na porast cen v decembru najbolj vplivala ona, ki jo označujemo kot »razni stroški«, ki so poskočili za 0,9 odst. Cene stanovanj so v decembru ostale stabilne, cene živil, oblačil in za energijo pa so zanihale — seveda navzgor — za 0,2 do 0,4 odstotka.

V zadnjih dvanajstih mesecih pa so najbolj narasle cene oblačil (10,5 odst.), sledijo energija in živila (8,1), potem »razni stroški« (6,9) in končno stanovanjski stroški, ki so narasli za 6,7 odstotka.

● Danes ob 19.30 se na sedežu na Stari istrski cesti sestane rajonski svet za Valmauro - Naselje sv. Ser-gija.

Niz predavanj na Filozofski fakulteti ob razstavi »Beseda in knjiga«

Evropske razsežnosti slovenske reformacije

Ob odprtju razstave »Beseda in knjiga«, ki je na ogled na Pomorski postaji do sobote, je bila v ponedeljek dopolnena na tržaški Filozofski fakulteti vrsta predavanj o slovenski reformaciji in njenih evropskih razsežnostih. Po uvodnih besedah prof. Jožeta Pirjevca so se na govorniškem pultu zvrstili profesorja Boris Paternu in Ferdo Gestrin z Ljubljanske univerze ter raziskovalca Tržaške univerze dr. Cavazza in dr. Del Col.

Prof. Paternu je orisal ideološke in literarne razsežnosti slovenske reformacije. Izhajal je iz teze, da je reformacijsko gibanje lahko dalo Slovincem prve knjige in seveda knjižni jezik, ki je pomenila bistven premik k osamosvajanju subjekta in sproščanju njegovega osebnega razmerja do sveta. Nastanka književnosti v modernem smislu si namreč ni mogoče predstavljati brez osamosvojitve subjekta in njegovega mišljenja. Prof. Paternu pa je tudi podčrtal mejo, preko katerih osamosvojenost reformatorjev ni segla tako v ideološki kot v družbenem smislu in ki jih je v slovenski književnosti prekoračil šele Prešeren. Prof. Gestrin je orisal družbene razmere na Slovenskem v 16. stoletju in vanje uokviril delo reformatorjev. Pri tem se je opiral na že klasično gledanje, po katerem pojav protestantizma sovpada z začetki kapitalizma.

Dr. Del Col je govoril o italijanskih reformatorjih, ki so delovali predvsem na Beneškem in v Furlaniji. Omenil je tudi njihove stike z nemškimi reformatorji, s katerimi so bili povezani tudi Trubar, Dalmatin, Krelj in drugi slovenski protestantski pisatelji. Dr. Cavazza se je podrobneje zaustavil ob stikih, ki so jih slovenski reformatorji navezali s predstavniki italijanskega verskega in kulturnega življenja na obmejnem področju. V nasprotju z ustaljeno predstavo je med drugim poudaril, da dokumenti, ki jih hranijo v videmskih in beneških arhivih, prikazujejo Primoža Trubarja kot »radikalnega reformatorja«. Po drugi stani pa je dr. Ca-

vazza vabil k previdnosti, ko je govor o »družbeno - revolucionarni« razsežnosti protestantskega gibanja.

Predavanjem (poskrbljeno je bilo za italijanski prevod posegov v slovenščino) je z zanimanjem sledilo lepo število študentov in profesorjev, ki so se udeležili tudi krajše razprave. Seminar je dobro osvetlil nekatere temeljne značilnosti dobe in osebnosti, katerim je posvečena razstava na Pomorski postaji. Razstavo si je moč ogledati še danes od 9. do 13. in od 16. do 19. ure ter jutri od 9. do 13. ure.

Na pročelju Pomorske postaje vabi dvojezičen napis

Prazniki v znamenju številnih koncertov in glasbenih prireditev

Že več let ni bilo za božične praznike toliko glasbenih prireditev kot letos. Priredila so jih naša društva, pa tudi v samem mestu je bilo, tako v cerkvah, kot tudi v raznih dvoranah, več glasbenih prireditev.

Tako so imeli v srbsko-pravoslavni cerkvi kar dva koncerta, enega posvečenega cerkvenemu patromu sv. Spiridionu, drugega starim liturgičnim pesmim. Prvega koncerta so se udeležili tudi nekateri predstavniki oblasti, gostom pa so, po stari navadi ponudili blagoslovljeni kruh.

Včeraj je bil v dopoldanskih urah nastop tržaškega tamburaškega ansambla tudi v galeriji Tergesteo, medtem ko so bili popoldne koncerti tudi v stolnici sv. Justa in v drugih cerkvah.

V župnijski cerkvi na Opčinah je bil na dan božiča koncert, na katerem so nastopili s svojim programom trije domači pevski zbori, ki jih vodi Tone Pohajač. Tako so nastopili mešani pevski zbor sv. Jerneja, dekliški zbor in otroški pevki zbor »Vesela pomlad«. Mešani zbor je na koncertu podal krstno izvedbo pesmi »Noč najčistejša«, ki jo je pred leti za moški zbor uglasnil Lojze Bratuž, potem pa za mešani zbor priredil domači skladatelj Stane Malič.

Nekaj priložnostnih besed je ob tej koncertu povedala Jelka Cvelbar, ki je naglasila pomen božičnih praznikov, ki spominjajo, je dejala, človeštvo na boj za mir, medsebojno razumevanje in za pomoč vsem, ki so naše pomoči še posebej potrebni.

Enzo Jannacci drevi v Rossettiju

»Ne sprašuj« (Niente domande) je naslov recitala, s katerimi se bo Enzo Jannacci drevi spet predstavil tržaškemu občinstvu. Gre za nekakšen pregled že dolgoletnega ustvarjanja priljubljenega pevca in igralca, od dajnih začetkov z Dariom Fojem do najnovejše plošče z naslovom »L'importante«. Jannaccija bo ob tej priložnosti spremljala devetčlanska glasbena skupina.

Predstava bo v gledališču Rossetti z začetkom ob 21. uri. Za abonente Teatra Stabile je predviden 20-odstotni popust.

● Ob smrti graškega pesnika Biagia Marina je tržaški župan Richetti zrazil prizadeti družini sožalje v imenu celotnega mesta, katerega je bil pokojnik častni občan. Ob tem je tržaški župan podčrtal univerzalno vrednost pesniškega sporočila, ki ga je Marin izražal v narečni obliki.

Norme o protipožarni varnosti: prošnje do konca decembra

Vprašanje protipožarne varnosti je bilo vedno in je tudi danes zelo aktualno, saj požari povzročajo veliko zasebno in družbeno škodo. Zakonom in dekretom, ki ga urejajo s celo vrsto norm, so podvržene zgradbe, ki služijo v najrazličnejše namene in za katere so seveda potrebna ustrežna dovoljenja, ki jih izdaja pokrajinsko poveljstvo gasilcev v smislu zakona z dne 7. decembra 1984 št. 818.

Po zadnjih informacijah je rok za vlaganje prošenj za izdajo časne »nulla osta« na osnovi zakona št. 818 podaljšan do 31. 12. 1985, prošnja pa mora predložiti vsak lastnik zgradb oziroma dejavnosti, ki so podvržene nadzorstvu protipožarne službe.

Problem zanima seveda tudi in morda v prvi vrsti naše kmetovalce, katerih se na seznamu dejavnosti, podvrženih nadzorstvu gasilcev in normam za protipožarno varnost, tiče najbolj točka 46, ki se nanaša na »shrambe gradbenega lesa in lesa za obdelavo, na drva za kurjavo, na slamo, seno, trsje, snopje, rastlinski ali mineralni premog, oglje, pluto in podobne reči, in sicer za obseg od 50 do 1000 stotov in posebej za obseg večji od 1000 stotov.

Konkretno prihajajo v teh primerih v poštev splošna pravila o protipožarni varnosti, pravila o zrač-

nju, o prepovedih in omejitvah, o sistemih izhodov in o namestitvah fiksnih naprav za gašenje.

Kot pri vseh podobnih zakonskih normah gre tudi v tem primeru za vrsto kompliciranih in često tudi ne dovolj jasnih obveznosti, ki prinašajo lastnikom zgradb oziroma dejavnosti zelo visoke stroške.

Prav zato, da bi nekatera vprašanja v zvezi z izdajanjem časnih in dokončnih dovoljenj in o tolmačenju raznih zapletenih norm razčistili, so se predstavniki Kmečke zveze v preteklih dneh obrnili na pristojno pokrajinsko poveljstvo gasilcev za nekatera pojasnila, razen tega pa je Kmečka zveza zadolžila svoje izvedence, da vprašanje natančno preučijo zato, da bi se naši ljudje izognili morebitnim nepotrebnim stroškom in nevšečnostim zakonske narave.

● V torek, 31. decembra, bodo po županovem odloku brivski in frizerski saloni lahko odprti neprekinjeno, od 8. do 14. ure, ne tudi sicer jim niti prihodnji teden ne bo treba spoštovati običajne tedenske zapore svojih salonov.

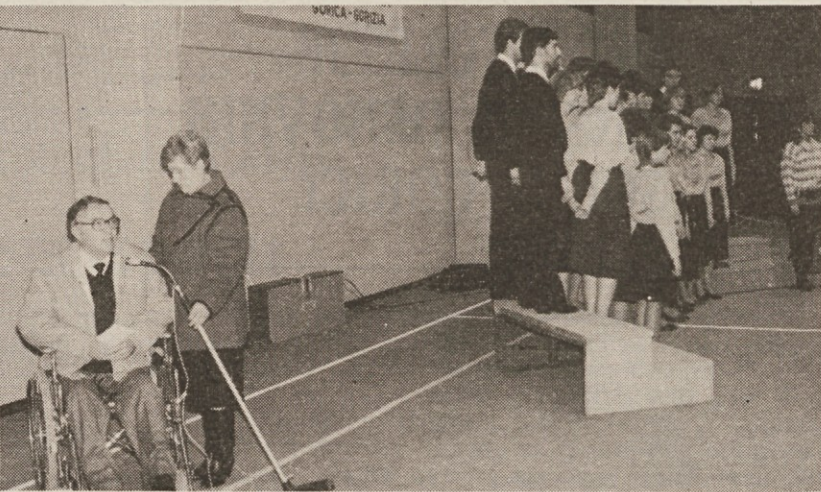
● Tržaška občinska uprava sporoča, da bodo občinski rekreatoriji spet odprti za občinstvo 7. januarja.

V Zgoniku dobrodelni koncert za Skupnost Družina z Opčin

Športno-kulturni center v Zgoniku postaja vse bolj pomembno kulturno stičišče. Po veličastni počitnici 40-letnice KD Rdeča zvezda je bila zgoniška dvorana preteklo nedeljo spet prizorišče pomembne in po številnem obisku res uspele kulturne prireditve: koncerta šestih naših pevskih zborov, ki so svojo pesem in prispevke prireditve namenili Skupnosti Družina, dobrodelni ustanovi, ki na Opčinah sledi in pomaga prizadetim.

V zgoniški dvorani so se zbrali poslušalci z vseh vetrov Tržaške, kot tudi z vseh vetrov so bili nastopajoči zbori. Prireditve je odprl mladinski pevski zbor Vesela pomlad z Opčin. Mlada grla so pod vodstvom Franca Pohajača in ob glasbeni spremljavi ansambla Zvezde zapela vrsto mladinskih pesmi, ob koncu pa še božično pesem. Po nastopu mladih je bil na vrsti Zamejski lovski zbor Doberdob, ki je bil med vsemi še najmlajši, saj so ga slovenski lovci ustanovili šele pred slabim letom. Pod vodstvom Janka Simoneta so »lovci« zapeli nekaj lovskih pesmi.

Na odru so se nato predstavili še ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Šklednja, ki ga vodi Marta Werk - Volk, proseško - kontovelski pevski zbor »Vasilij Mirk« (vodi ga Evgen

Prinčič), dekliški pevski zbor Vesna iz Križa, ki ga vodi Bogdan Kralj iz barkovljanske mešani pevski zbor Milan Pertot. Pod taktirko dirigentke Aleksandre Pertot je zbor sklenil prireditve z Vrabčevo »Zdajljico«, tudi ostali pevski zbori (z izjemo mladinskega) pa so vključili v program po eno Vrabčevo skladbo, da bi na ta način počastili skladateljevo 80-letnico.

Nastopajoče in občinstvo je med dru-

gim pozdravil tudi predstavnik Skupnosti Družine Karel Kalc, ki se je zahvalil organizatorjem (Zamejskemu lovskemu zboru Doberdob in pevskemu zboru Vasilij Mirk) sodelujočim in prisotnim za lepo prireditve in za pomoč, ki jo je Skupnost Družina prejela s tem dobrodelnim koncertom.

Na sliki: prvi z leve predstavnik Skupnosti - Družine Karel Kalc pred mikrofonom. V ozadju mešani pevski zbor »Milan Pertot« iz Barkovelj.

Včeraj popoldne na »Gorici« v Boljuncu

Navada »lučanja« na Štefanovo še vedno ohranja nekdanji čar

V Boljuncu se na dan sv. Štefana ohranja stara navada »lučanja«. V zgodnjih popoldanskih urah, ob potrkovanju zvonov po blagoslovu, je že tradicija, da se na boljunjski Gorici zberejo mlada dekleta in začnejo lučati jabolka. Malo pa je tistih, ki vedo, komu so bila ta jabolka v starih časih namenjena! Boljunska dekleta so za sv. Štefana na pol javno predstavila tistega fanta, ki je bil vsaki drag. Zbrana sredi Gorice so dekleta lučala jabolka najprej brez določenega cilja, nato pa proti svojim izvoljencem. Neobičajna oblika dvorjenja, torej, kot dekleta skoraj izbira svojega fanta!

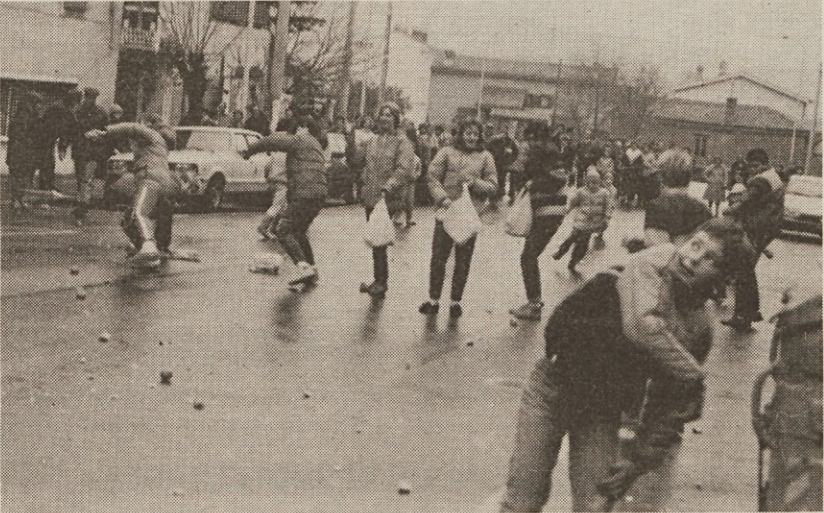
»Lučanje« na Štefanovo je še vedno trdno zakoreninjeno v stare vaške običaje in se vsako leto obnavlja, čeprav deloma drugače, kot nekdanj, zaradi različnih življenjskih razmer. Boljunska dekleta se še vedno zberejo sredi Gorice, ob zvonjenju popoldanskega blagoslova, ko začnejo po vaškem trgu leteti jabolka. Nekaj začetnih značilnosti je zmanjalo: ni več fantov, ki bi stali ob strani in čakali, da jim prileti v naročje jabolko, nežni znak naklonjenosti lepega domačega dekleta! Kot po starem sledi lučanju na Gorici veselica v vaški dvorani. Odkar stoji v Boljuncu občinsko gledališče F. Prešeren, se pozno popoldne skoraj vsa vas zbere v veliki dvorani, po navadi nastopajo domače skupine, tiste, ki delujejo znotraj domačega društva. Glavna privlačnost je bila od vedno

predstava amaterskega odra, ki je po navadi zaigral prav za to priložnost napisano besedilo. Kulturno-zabavni program je bil torej vedno nekakšna dolžnost domačih navdušencev amaterskega odra. Uspeh je bil ponavadi zagotovljen, čim se je vsebina dramskega dela dotikala tudi vsakdanjih dogodkov v vasi. Kljub temu da se časi spreminjajo, je v Boljuncu na ta dan ostalo veliko stvari nespremenjenih.

Po kosilu najprej lučanje na Gorici, nato pa tradicionalni kulturni program v gledališču. Dvorana je vsakič polna, ko se na odru predstavijo

domači ustvarjalci. Letos je bilo nekoliko drugače. Zaradi organizacijskih težav ni bilo običajne predstave domačih amaterjev, temveč gostovanje koprškega gledališča Brez tretjega z igro »Agencija za ločitev«. Poleg tega pa so nastopili še tamburaši, ki delujejo kot odsek KD France Prešeren in ki so se predstavili z nekoliko obnovljenim sporedom pesmi in skladb, primernih za te posebne instrumente.

Kljub temu je bil Štefanov kulturni popoldan prijeten in primeren za smeh in dobro voljo. (Dam)

Božična krilatica listarskega predsednika

CECOVINI: MANJŠINO JE TREBA PREŠTETI

Nekateri niti za božič ne počivajo: na primer bivši — in morda bodoči — tržaški župan in predsednik Liste za Trst Manlio Cecovini, ki je smatral za potrebno, da prav na božič poda izjavo o zaščiti manjšine. Točneje se je Cecovini opredelil do tistega dela programa koalicije, ki upravlja občino, ki zadeva Slovence.

Po interpretaciji Cecovinija sporazum določa, da je treba Slovence prešteti, preden bi jim bila dana kakršna koli zaščita. Sicer bivši župan priznava, da je Slovenska skupnost ob

sklepanju sporazuma dala drugačno oceno, kljub temu pa vztraja, da je preštevanje »nujna osnova kakršnekoli zakonodaje v tej zvezi«.

Tako stališče seveda ni novo — saj so ga predstavniki Liste za Trst večkrat ponovili — zaskrbljujoče pa je dejstvo, da ga Cecovini skuša prikazati kot uradno stališče občinske uprave, in to v trenutku, ko je že pred durmi tako imenovana štafeta, po kateri bi moral prav Cecovini naslediti demokristjanu Richettiju na čelu tržaške občine.

Monfalcon (KPI) o obnovi anglikanske cerkve

Občinski svetovalec KPI Monfalcon je na tržaškega župana naslovil vprašanje v zvezi z odkupom in obnovo bivše anglikanske cerkve v Ul. sv. Mihaela, za kar naj bi zagotovili sredstva iz Sklada za Trst. Monfalcon, ki se strinja, da je obnova cerkve res nujna, saj njena zapuščenost žali mestno podobo, sprašuje župana za podrobnosti o projektu in njegovih avtorjih. Kaže namreč, da sta bila zanj zadolžena dva tržaška strokovnjaka, medtem ko naj bi bil tretji zadolžen v svojstvu »svetovaleca občinskega oddelka za arhitekturne spomenike«. Ta zadnja opredelitev pa zbuja Monfalconove dvome: taka svetovalska služba namreč doslej ni bila znana, povrh pa bi bilo zanj potrebno sprejeti sklep o običajni strokovni zadolžitvi. Svetovalec zato sprašuje župana, če ne gre morda za kako novinarsko zmoto (vest je bilo moč prebrati v italijanskem dnevniku), ali pa, v primeru, da taka svetovalska služba res obstaja, na kak način in za kakšen čas je bila naloga svetovanja poverjena.

Na božič v bližini Kozine

Tržačana hudo ranjena v prometni nesreči

Pri vasi Tublje, na cesti Podgrad-Kozina, sta se na božič hudo ponesrečila tržaška zakonca Luciana Calligaris in Adelmo Crevatini iz Ulice Vasari 11. Nesreča se je pripetila ob 17. uri, ko je 62-letni Crevatini na levem ovinku nenadoma izgubil nadzorstvo nad svojim avtomobilom in z njim zapeljal s ceste ter nato silovito treščil v obcestno drevo. Ranjenca so najprej zapeljali v izolsko bolnišnico, nato pa v katinarsko, kjer so ju sprejeli približno ob 19.30.

60-letna Luciana Calligaris leži na oddelku za oživljanje, saj je njeno zdravstveno stanje izredno zaskrbljujoče, tako da so si zdravniki zaradi številnih zlomov in notranjih poškodb pridržali prognozo. Mož sicer ni v smrtni nevarnosti, utrpel je zlom stegenice in odprt zlom očnice s hudo poškodbo desnega očesa, vendar bo zdravljenje zelo dolgo, najmanj tri mesece, pravijo zdravniki.

Prvič v avto drugič pa v zid

Božični večer ni bil najbolj naklonjen 48-letnemu Solideu Bandelliju iz

Ul. Cancellieri 12: moški je namreč kar dvakrat trčil z avtomobilom, tako da so si ga zdravniki sprejemnega oddelka katinarske bolnišnice lahko dobro zapomnili. Do prvega trčenja med njegovim fiatom uno in ford 21-letnega Davida Trevisana iz Ul. S. Michele 5 je prišlo poldrugo uro po polnoči na križišču med Ulico dell'Università in Bonaparte pri stari univerzi. Bandelli se je udaril v oko, Trevisan se je lažje potolkel, vendar neljubi »stik« ju je vseeno tako razburil, da sta se začela privariti, kajti vsak je krčevito branil svoj prav. Posegla je policija, ki je oba prepeljala v bolnišnico, kjer so jima nudili prvo pomoč. Bandelliju so napisali tudi napotnico za specialistični pregled očesa in ga odslovili s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Toda ranjenec se je čez tri ure spet vrnil, tokrat v spremstvu bolničarjev Rdečega križa. Na rešilca so ga naložili v Ulico Flavio, kjer je v bližini koncesijskega podjetja Plahuta, ko je vozil proti Miljam, zavozil s ceste in se ustavil v bližnjem zidu. Božič Bandelliju res ni bil naklonjen, pa tudi ne obratno: tudi vdrugeč se je namreč le lažje udaril, tako da gre

Nov repertoar in veliko zabave na koncertu proseške godbe

Godbeno društvo Prosek se je včeraj na najlepši način poslovilo od letošnjega leta. V nabito polni dvorani Kulturnega doma Prosek - Kontovel je pripravilo zvestemu domačemu občinstvu res prijeten popoldan s svojim že tradicionalnim zaključnim koncertom na Štefanovo.

Proseški godbeniki so se predstavili z novim repertoarjem, ki so ga pod vestnim vodstvom kapelnika Slavka Lukše naštudirali po poletnem premoru. Tudi tokrat so izbrali res široko paleto glasbenih stilov: od ved-

no prisotnih koračnic do valčkov, od modernjših skladb do zahtevnih klasičnih partitur. Po razumljivem začetnem nihanju, ko so morali godbeniki šele »ssegreti instrumente« kot temu pravimo v godbenem žargonu, je koncert stekel kot po olju. Dirigent je znal dobro zlititi zvoke več kot 40-članskega ansambla v homogeno celoto in to predvsem v Parmovi uverturi in Rokovnjače, ki je zaključila prvi del in v Huggensovi New Baroque Suite, v kateri sta izstopala solista klarinetist Marko Štoka in trbentač Miran Furlan. Še pred tem je Andrej Blažon dobro odigral svoj solo vložek na bombardin v Gregorčevi Vaški suiti.

Poleg glasbe je proseška godba na pihala poskrbela tudi za prijetno vzdušje. Tako je na primer prav v Vaški suiti »lovec« Čuk z neobičajnim instrumentom — dvocevko — povsem v ritmu ustretil ptiča, med posameznimi skladbami pa so člani amaterskega odra Jaka Štoka razvedrili občinstvo s pesmimi in rižami slikarja in narečnega pesnika Atilija Kralja.

Proseški godbeniki so sklenili program s Sveto nočjo, ki jo je že po tradiciji zapelo tudi občinstvo.

Bogat plen za dolgoprstneže

Prazniki očitno povečajo apetit tudi tatovom, ki si polnijo malhe ob odsotnosti gospodarjev. V torek, na predbožični dan, so se podali tudi v stanovanje 47-letnega Sergia Cancianija, ki je doma v Ul. Schiaparelli 1. Ker znakov vdora niso opazili, policijski agenti domnevajo, da so tatovi imeli pri sebi ponarejene ključke. Njihov plen je vsekakor bil kar obilen: odnesli so videoregistrator v vrednosti 680 tisoč lir, radiokasetofon v vrednosti 800 tisoč lir, drage gramofonske pritlikline in 300 tisoč lir v bankovcih. Stanovanje in sledove za dolgoprstneže je pregledalo osebje znanstvenega oddelka tržaške kvesture.

veliko »zadovoljstvo« vseh mimoidočih, kot tistih, ki v bližini teh smetnjakov stanujejo.

CGIL za povračilo odtegljajev na odpravnine

Pravni urad pri pokrajinski sindikalni zvezi CGIL obvešča delavce, da bo 2. januarja začela delovati služba za davčno svetovanje in pomoč pri zahtevah za povračilo davčnih odtegljajev na odpravnine. Vse zainteresirane zato vabi, naj se predstavijo z vso potrebno dokumentacijo: z obrazcem 102, ki ga izdaja delodajalec ob preinitvi delovnega razmerja in za katerega je moč zahtevati povračilo izvršenega odtegljaja, ter z obrazcem 740 za leto, v katerem je bila prijavljena vsota kot prejet dohodek. Obrazci za prošnje po povračilu pa bodo brezplačno na voljo pri omenjeni službi.

V Trstu bo služba delovala v Ul. Pondares 8, v Miljah na Trgu Galilei 4 in v Nabrežini na Trgu sv. Roka 103.

Štirje koncerti združenja »Continuum musicale«

Drevi ob 18.30 bo v gledališču Cristallo prvi izmed štirih koncertov združenja »Continuum musicale«, ki jih prireja tržaška pokrajina. Že dokaj uveljavljeni komorni ansambel bo pod vodstvom dirigenta Roberta Repinija izvedel skladbe L. van Beethovna, A. Berga, J. Haydna, G. Mahlerja, W. A. Mozarta, F. Schuberta, A. Weberna in H. Wolffa. Koncert bodo ob isti uri ponovili jutri, 28., in v ponedeljek, 30. decembra, medtem ko se bo v nedeljo pričel ob 11. uri.

† Nenadoma nas je zapustila naša ljubljena žena, mama in nona

Marija Fonda por. Brce

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v soboto, 28. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v bazoviško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: mož Ivan, hčerka Meri z možem Silvijem, vnuka Marko in Maila ter drugo sorodstvo.

Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Bazovica, Gropada, Trst, 27. 12. 1985

Učenci, učno in neučno osebje osnovne šole »PINKO TOMAŽIČ« iz Trebč izrekajo globoko sožalje gospe Meri Ozbič ob izgubi drage mame.

Ob izgubi drage Marije Brce izrekajo prizadetim svojem iskreno sožalje Josip in Antonija Ozbič, Vinko Ozbič z družino ter Savino Piščanc z družino.

Ob nenadni izgubi drage mame Marije izrekajo iskreno sožalje Meri in družini prijateljice Silvana, Ema, Aleksandra, Sandra in Dragica.

† Zapustil nas je naš dragi

Alfredo Rupelli

Pogreb bo jutri, 28. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v kontovelsko cerkev.

Žalujemo svojci Namesto cvetja, darujte v dobrodelne namene.

Kontovel, 27. decembra 1985 (Pogrebno podjetje Ul. Zonta)

Učno, neučno osebje in učenci srednje šole »Ivan Cankar« v Trstu izrekajo globoko sožalje prof. Tatjani Gerdolovi ob izgubi dragega očeta.

Srečanje s fotografom-umetnikom Jankom Furlanom

Reklamna fotografija je »vznemirljiv« svet ki pa zahteva zvrhano mero profesionalnosti

Janko Furlan pri delu

Edini fotografski laboratorij, v katerega sem kdaj vstopil, je bil tisti, v katerem so mi naredili sliko za potni list, prepustnico, osebno izkaznico itd. Bilo je to pred leti, danes je tudi ta fotografski studio izgubil svoje dostojanstvo, saj te s polaroidom fotografirajo v petih minutah in niti glavnika ti ne dajo, da bi se počesal.

Pred dnevi sem obiskal Janka Furlana v njegovem fotografskem studiu za reklamno fotografijo Effekappa. To je svojevrsten svet, ki lahko ponudi laikom in uporabnikom »trotkamere« (osrednje slovenski izraz) marsikatero odkritje in presenečenje. In vredno je to zapisati, čeprav bi bilo domišljavo misliti, da z enim obiskom lahko sežemo v bistvo stvari.

Janka Furlana sem spoznal, ko je bil še fotograf na Primorskem dnevniku. Ob običajnem fotoreporterskem delu pa se je ukvarjal z umetniško fotografijo in potem vedno intenzivneje z reklamno fotografijo. Dokler ni naredil velikega »skoka« in si odprl modern studio, kjer s skupinico sodelavcev »proizvaja« reklamno fotografijo; predvsem na področju mode in industrijske reklame. Ko vstopim v Jankovo delavnico, mi najprej pokaže vrsto poskusov fotografij, shem, zamisli in seveda že izdelanih načrtov. »Za vsako fotografijo«, mi pravi, »je potrebno veliko zamisli, iskanja, poskusov. Včasih je za hoten rezultat potrebno delati več dni.« Ni da model (osebo, predvsem ženske modele, ali pa predmet) postaviš pred kamero in slikaš. Treba je pripraviti primerne scenografije, preštudirati luči, poze itd. Nato se slika, seveda brez štedenja; slika se, dokler ni fotografija zadovoljiva. To pa pomeni, da mora biti fotografija tehnično brezhibna, izraziti mora tisto atmosfero, po Rolandu Barthesu, povedano tisti »meta jezik«, ki odgovarja produktu, ki ga želimo reklamizirati.

Studija za drag črn fotelj prikazuje seveda fotelj, na njem sedi lepa črnka v črni obleki, različne barvne plasti tvorijo koža, lesk obraza, roke, popolna črna fotelja, kot kontrast pa dve živo rdeči blazini. Janko mi pove, da fotografija ni dokončana, recimo roki dekleta nista dovolj tenki in prsti niso dovolj dolgi in »ravni«. Fotografija želi pač dajati vtis ekskluzivnosti, ekstremne rafiniranosti, kot je pač ekskluzivna cena foteljev. Skratka, ni to pohištvo za vsak žep.

Drugačnja je fotografija, ki želi reklamizirati proizvod, ki je namenjen širšemu krogu odjemalcev. Gre tu za

klasično božično ponudbo, ki se obrača na visok krog družin. Od agresivne in rafinirane podobe fotelja preidemo v bolj domači svet. Dekle je oblečeno v dedka Mrza (seveda brez brade in v mini krilu). Naslonjena je na streho, ob njej dimnik, iz katerega se kadi, nad njo lunin ščip na plavem dnu in leteča goloba. Lepo a domačno ozračje.

»Za vse to«, mi pravi Janko, ko greva v res velik studio »moramo pripraviti posebno scenarijo. Za sliko s streho in dekletom, smo morali zgraditi pravo streho in iz dimnika se je resnično kadilo.« Ko ga vprašam, čemu vse to, mi odgovori, da je za fotografijo bistvena luč. »Luč je za nas kot barve za slikarja«. Takšno luč pa za določene vrste fotografij najlaže dobiš v studiu. Studio je v malem kot gledališki oder s svojo sceno, svojimi protagonisti in celotno likovno podobo. Le da je vse to za trenutek, to je tisti trenutek, ko fotografski aparat ujame sliko.

To je seveda le del problemov; »Mi moramo razumeti tudi želje klientov, oziroma nuditi jim moramo določene predloge.« Janku sem zastavil vprašanje glede ekleticizma, saj fotograf slika od stila do stila, odgovarja na različne ponudbe itd. »V začetku smo sprejemali skoraj vse, danes pa moramo misliti na jasnejši stil. Predvsem na to, da ponudimo določen okus, da pazimo na kvaliteto, ki ni zgolj v tehnični spretnosti.«

Ko sva šla na kavo, mi je Janko povedal, da mora fotograf slediti do-

ločenim tendencam, razumeti mora, kako se razvijata modna in reklamna fotografija. Skratka, podvržen je obnavljanju in prenavljanju. Konec koncev gre vedno za tržišče, ki je neumljeno.

Fotografski del pa je le en aspekt delovanja studia. Tu je še sodelavka ki skrbi za to, da išče nove kliente

in ohranja stike s starimi. Tu delujeta grafična oblikovalca, pa še oseba, ki skrbi za scenarij, rekvizite itd. Ko pripravljajo večja dela, je v studiu kar kaotično; od fotomodelov do sodelavcev se splete vrvež, ki pa mora biti predvsem delaven in profesionalen. Poklic je pač tak, da je zahteva po profesionalnosti do kraja stroga.

Vsekakor si je studio zagotovil že pomembne kliente, nekatera podjetja sodijo kar v vrh italijanske industrije, to pa je za studio vsekakor lepo priznanje. »Delali smo z veliko mero samoodpovedi in žrtev in sploh je naše delo takšno, da zahteva ogromne stroške, zato ni vedno zaslužek visok, upamo pa, da bomo dokončno prebili led in delali brez strahu, kaj se bo zgodilo.« Studio je v Trstu edini, med največjimi v naši deželi. Danes nudi kvaliteto ponudbo, no tu pa smo že pri reklami... Vsekakor je fotografija zanimiv svet, vendar mnogo manj »romantičen« ali »vznemirljiv« kot nam ga prikazujejo v filmih. Gre za trd poklic v ostrem svetu, ki ga označuje ostra konkurenca. To je tovarna idej in precizna obrtniška delavnica, oboje pa je vpleto v vrtoglavi svet vedno novih ponudb na področju mode in industrijskih izdelkov.

ACE MERMOLJA

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ TRSTA

VABIJO

v petek, 3. januarja 1986, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvih denarnih zavodov.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Nöel Coward

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: DUŠAN MLAKAR

JUTRI, 28. decembra, ob 20.30 —

ABONMA RED F — druga sobota po premieri

v nedeljo, 29. dec., ob 16. uri —

ABONMA RED G — popoldan na dan praznika

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Kje naj bi silvestrovali? V prenovljenih prostorih SKD Barkovlje, kjer bo poskrbljeno za zabavo ob zvokih glasbe, s pristnimi domačimi jedmi in pijačo. Vstop z vabili. Za informacije tel. 040/69297.

KD Krasno polje — Gročana prireja silvestrovanje za člane in prijatelje. Poskrbljeno za glasbo. Pohitite z vpisnino. Za informacije tel. 040/226-529.

KD Rovte — Kolonkovec sporoča, da se vršijo predavanja o vinogradništvu in vrtnarstvu.

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Chorus Line«. Režija Richard Attenborough. Eden 15.45 — 22.15 »Goonies«. Film za vsakogar.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Amici miei - III.«

Excelsior II. 15.00 — 21.45 »Fraccia contro Dracula«.

Fenice 16.00 — 22.00 »Joan Lui«. A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.00 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Santa Claus, la storia di Babbo Natale«.

Dvorana št. 3 15.15 — 22.00 »Ipersuale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 15.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanka Walta Disneya.

Grafiacelo 15.30 — 22.15 »E' arrivato mio fratello«. Renato Pozzetto.

Capitol 15.30 — 22.00 »Ritorno al futuro«. Za vsakogar.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Ultimo Drago«.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Cercasi Susan disperatamente«. Igra: Madonna.

Alcione 16.30 — 22.00 »Un piedipiatti a Beverly«.

Radio 15.30 — 21.30 »Sabrina e le sue prestazioni particolari«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Včeraj, 26. t. m., sta praznovala zlato poroko naša draga

IVAN in CILKA KOŠUTA iz Križa

Še na mnoga srečna in zdrava leta jima želijo

sinovi, hči, zet, neveste in vnuki

Majda, Fabia in Primoža je osrečila mala

ALJA

Prisrčne čestitke jim izrekajo

domači z Opčin

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Aurand Harris »Pavliha in Mica«
danes, 27., in jutri, 28. t. m., ob 10., 12. in 14. uri v Kopru.

ROSSETTI
Danes, 27. t. m., ob 21. uri (edina predstava) bo gledališka skupina La Cooperativa Laltrospectacolo predstavila »Niente domande« z Enzom Jannaccijem. Za abonente 20% popust. Informacije pri glavni blagajni v Pasaži Protti (tel. 040/69406 in 68311).

CANKARJEV DOM Velika dvorana
Jutri, 28. t. m., ob 20. uri: Letni koncert Big Band orkestra RTV Ljubljana.

V sredo, 1. januarja 1986, ob 17. in 20. uri: Novoletni koncert. Izvaja Simfonični orkester Slovenske filharmonije, dirigent Uroš Lajovic.

Okrogla dvorana
Danes, 27. decembra, ob 22.00: Nočni program. M. Sherman »Mesija«.

Mala dvorana
Jutri, 28. t. m., ob 10. uri: Boris A. Novak »Čarovnije sveta«. Nastopa in čara Miran Čanak, sodeluje tudi dedek Mraz.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 27. t. m., ob 19.30 v Celovcu: Peter Turrini »Jožef in Marija«. Režija Dušan Mlakar.

razstave

Do 10. januarja 1986 bo v Mestni galeriji v Piranu odprta razstava »IV. mednarodni bienale tapiserie«.

V galeriji Meduza v Kopru razstavlja svoje slike Darja Prelec.

V galeriji Loža v Kopru je odprta razstava »Plojski plakat«.

V Pečaričevi galeriji v Piranu je odprta stalna razstava akademskega slikarja Hermana Perariča.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 27. decembra JANEZ

Sonce vzhaja ob 7.45 in zatone ob 16.27 — Dolžina dneva 8.42 — Luna vzhaja ob 16.15 in zatone ob 8.15.

Jutri, SOBOTA, 28. decembra NEDOLŽNI OTROCI

Vreme včeraj: temperatura zraka 9,8 stopinje, zračni tlak 1004,9 mb, veter jug 14 km na uro, vlaga 87-odstotna, padlo je 10,4 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 10,4 stopinje.

Plimovanje danes: ob 2.49 najnižja —5 cm, ob 8.36 najvišja 48 cm, ob 15.47 najnižja —64 cm, ob 22.37 najvišja 28 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Margaux Iozsa, Giuseppe Catania, Gea Troian, Lisa Marie Buttignone, Aljoša Kalc, Daniele Chebat.

UMRLI SO: 78-letni Pietro Chiasalotti, 89-letna Maria Bernardis, 88-letni Giovanni Paulina, 72-letni Silvio Beacco, 72-letna Elda Cislilini, 77-letni Bruno Chiozza, 86-letna Paola Corvini, 28 dni star Alex Shardlow, 85-letna Anna Fornasaro, 76-letni Luigi Fumai, 74-letni Luigi Rabak, 60-letni Mario Murro.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorzutti 19, Largo Osoppo 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Nabrežje Venezia 3).

čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan nona DORA. Vse najboljše ji želijo Marko, Sandor in Nada.

razna obvestila

Klapa iz Boljunca organizira silvestrovanje v Boljuncu s celovečernim plesom. Informacije po telefonu št. 040/228-311 ali 228-253 do sobote, 28. decembra.

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča, da je na sedežu sindikata v Ul. F. Filzi 8 na ogled ministrska okrožnica, ki obravnava premešitve na šolah vseh vrst in stopenj za šolsko leto 1986-87. Rok za vlaganje prošnje zapade: za otroške vrte 5.1.1986, za osnovne šole 25.1.1986, za nižje srednje šole 15.1.1986 in za višje srednje šole 5.2.1986. Zainteresirani bodo dobili na sedežu tudi obrazce za vlaganje prošnje.

SSŠ obvešča tudi, da je razpisan natečaj za strokovno osebje (ITP) in da zapade rok za vlaganje prošnje 11.1.1986. Vse informacije in tudi razpis natečaja bodo dobili zainteresirani na sedežu SSŠ v petek, 3.1.1986 od 9. do 11. ure ter vsak torek in petek od 15.30 do 17. ure.

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja v Ljudskem domu v Križu silvestrovanje s plesom in zabavo. Čakala vas bo glasbena skupina Karamela iz Obale. Vabila so na razpolago po šolah, pri članih koordinacijskega odbora in v kriškem Ljudskem domu 29. in 30. t. m. od 17. do 19. ure. Pridite!

mali oglasi

OSMICO v Ricmanjih je odprl Jadran Žerjal.

PRODAM ali oddam v najem skladišče z blagom, dobra licenca za stavbeni in sanitarni material. Ogled v Ul. Rabatta št. 6 vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

LEKCIJE iz matematike nudim za vse stopnje. Informacije tel. 003865/21972.

PRODAM tomos v dobrem stanju. Tel. 040/942-760 po 20. uri.

OSMICO je odprl Ladi Rebula v Bajti.

VAJENCA, starega 15-16 let, veččega slovensčine, takoj zaposli elektromehanična delavnica v Štandrežu. Tel. 0481/21915.

KUPIM nekaj litrov domačega olja. Tel. 040/910-142.

PRODAM smučarske čevlje št. 39/40 casting in št. 41/42 san marco. Tel. v večernih urah na št. 040/567-939.

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da je začel delovati kiosk s cvetjem pred glavno goriško bolnišnico.

IZGUBIL se je mucek, siamske pasme na Opčinah, Repentabrska ul. Kdor ga je videl naj tel. na št. 040/212-061 ali se zglaš v Repentabrski ul. 33.

ZAPOSIM hišno pomočnico. Jožica Rupp. Ul. Rossini 14, Gorica (tel. št. 86349).

RESTAVRACIJA VOLNIK sprejema rezervacije za silvestrovanje. Tel. na št. 040/227-349. Igra ansambel Pomlad.

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drov. XX. septembra 16

Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Prilporočeni trgovini za vaše nakupe

Večer mladih pri Domju

Nastop harmonikarjev pod vodstvom Suzane Žerjal

V soboto zvečer je bila v dvorani socialnega centra Anton Ukmar-Miro pri Domju zelo lepa kulturna prireditve, ki so ji pripravili otroci, ki obiskujejo glasbeno šolo, pevski zbor in otroški dramski odsek tamkajšnjega KD Fran Venturini. Kot prvi je v prvem delu sporeda nastopili otroški zbor, ki šteje kar 34 otrok od začetnih dvajsetih pevcev. Zbor je pod mojstrsko roko Suzane Žerjal, ki ga vodi od vsega začetka, zelo ubrano zapel več otroških pesmi. Tudi otroci dramskega odseka so pod vodstvom Majde Delise zelo dobro pripravili šaljivo igrice »Božične nerodnosti«.

Če je bil prvi del sporeda namenjen pevskeemu zboru in dramski skupini, je bil drugi del namenjen harmonikarjem. Tudi harmonikarski ansambel, ki šteje 16 mladih članov, poučuje in vodi Suzana Žerjal. Omeniti moramo, da so se nekateri gojenci glasbene šole »Fran Venturini« udeležili mednarodnega natečaja har-

monik v Urbino, ki je bil letos proti koncu oktobra. Vsi harmonikarji so se na tem tekmovanju uvrstili na končno lestvico. Mlada dirigentka Suzana Žerjal pa je v svoji kategoriji osvojila prvo mesto z najvišjo oceno. Harmonikarji so najprej skupno zaigrali Grubarjevo »Sveta noč«, nato še druge skladbe, tako posamezno kot skupno. Oktobra t.l. so v sklopu glasbene šole ustanovili tudi odsek za klavir. Zaenkrat so samo štirje gojenci, ki jih poučuje Tatjana Blokar. Seveda so tudi ti štirje hoteli pokazati, kaj so se naučili v tem kratkem času.

Lepo, bogato, in zelo dobro uspelo prireditve je zaključil otroški zbor, ki je zapel še nekaj pesmi, nabor je sledila družabnost. Prisotni, ki so napolnili dvorano, so bili s prireditvijo zelo zadovoljni ter nagradili ob vsaki točki, posebno pa ob zaključku vse mlade nastopajoče z burnim aplavzom. (mm)

Mi in prizadeti otroci

Rubrika sklada »Mitja Čuk«

Kaj nameravamo v novem letu

Z velikimi koraki se bliža konec leta 1985, ki je za naš sklad pomenilo tudi letnico pravne ustanovitve, in torej začetek resnejšega in odgovornejšega dela.

Svoj javni obračun smo pravzaprav že storili na letnem delovnem sestanku, na svojem novembrskem obnem zboru. Naših darovalcev pa je veliko in vsi niso mogli na občni zbor, zato se čutimo dolžne, da na kratko povzamemo, kar smo že ustno povedali.

Naš sklad si je postavil kot začetne cilje svojo popularizacijo, seznanjanje javnosti s problemi prizadetih otrok, kar pomeni tudi njihovo enako pravno sprejemanje v svojo sredo, finančno pomagati na čimbolj učinkovit način in čim hitreje tistim, ki so v težavah ter jim nuditi moralno podporo. Podpor finančnega tipa smo nudili celo vrsto na pismene prošnje ravnateljstev ali slov. psihopedagoške službe.

Toplo nam je pri srcu, ko se zavedamo ob pohvalnih besedah drugih, da smo te začetne točke dosegli in še celo presegli predvsem kar se tiče

Sklad »Mitja Čuk« se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z njim čutili po svojih močeh skozi celo leto. Odborniki sklada želimo vsem prijetne praznike in srečno ter zdravo novo leto.

plodnega sodelovanja z mnogimi kulturnimi in športnimi društvi, organizacijami in posamezniki iz zamejstva kot iz Slovenije, katerim gre naša iskrena zahvala za vso pomoč, ki so nam jo nudili.

Toda oglejmo si etape našega delovanja od lanskega poletja do danes. Nekoliko od strani smo še leta 1984 pomagali uresničiti staršem prizadetih otrok poletni center na Opčinah. Pravi »tour-de force« pa je pomenila vrsta prireditev v Tednu sklada »Mitja Čuk«, ki se je vršil lani novembra. V veliko zadovoljstvo nam je bilo, da so pri teh prireditvah sodelovali tako naši italijanski sosede kot sorojaki iz Slovenije.

Takrat se je porodila tudi misel za pobudo, ki naj bi otroke spodbujala k zanimanju za manj srečne vrstnike in za njihove probleme, hkrati pa jim nudila možnost za konkretno sodelovanje z našim skladom. Pobuda se je kasneje izkazala tudi za zelo vzpodbudno ekonomsko potezo, saj je iztržila kar zajetno vsoto denarja. Zamisel smo, kot je znano, letos ponovili, za kar se moramo v prvi vrsti zahvaliti predvsem zavzetim osnovnošolskim učiteljem in nekaterim srednješolskim profesorjem iz nabrežinskega konca, ki so znali mentorsko voditi svoje učence pri tem delu.

Do konca lanskega leta se je torej naše ime pojavljalo v javnosti z dokaj pogostim ritmom, ki smo ga uspeli do določene mere zagotoviti tudi letos.

Pri tem so nam pomagala tudi tista društva, ki so organizirala za nas prireditve ali koncertne večere. Začelo se je lani, ko so otroci otroškega zbora z Mačkolj namenili izkupiček svoje tepežnice našemu skladu, povzeli so ga ansambel Lojzeta Furlana, ki je dal zamisel, in ŠK Kras ter Rdeča zvezda, ki so nam konec novembra priredili res občuten družabni večer v Zgoniku, nadaljevala pa ga je prejšnjo soboto ricmanjska godba, ki je s humanitarno idejo zaključila svoje letošnje delovanje. Ne smemo seveda pozabiti še na športnike SZ Sloga, ki so v perspektivi trajnejšega sodelovanja z našim skladom priredili jeseni prvi Turnir minidobojke za trofejo Mitja Čuk.

Pomembna prireditev je bila še nagrajevanje ob zaključku našega likovnega natečaja, ki je omogočil izdelavo našega znaka. Na razpolago je v obliki značke ali nalepke v Tržaški knjižarni. Za vse ostale prireditve pa se moramo zahvaliti celi vrsti umetnikov, zamejskih kulturnih in športnih delavcev, našim razumevalnim prijateljem iz Slovenije ter vsem posameznikom in skupnostim, ki so nam stali ob strani.

V zavesti vseh potreb otrok v težavah in solidarnosti okrog nas nameravamo zato v prihodnjem letu zopet zagaziti v načeto pot z namenom, da bi jo napravili udobnejšo. Tako je naša namera, da še izboljšamo puletni center, čeprav so za take pobude potrebna precejšnja denarna sredstva.

Kar se tiče prireditev je bil pravkar na vrsti večer diapozitivov iz Nepala Zvonka Vidaua, ki ga bomo še ponovili, za januar pa načrtujemo koncert v openski cerkvi šentviškega zbora iz Ljubljane. Posebna skrb bo veljala organizaciji prireditev za otroke, pri katerih bodo sami otroci protagonisti, po možnosti v sodelovanju z drugimi društvi, od katerih so nam ŠK Kras in SD Primorje ter SZ Sloga že ponudili svojo pomoč. Prav tako so izrazile voljo po sodelovanju slovenske vzgojiteljice iz vrtec.

Nadaljevali bomo s pobudo »Voščilnica za sklad«. Uvrščali pa bomo tudi stike čez mejo, kjer bomo iskali novih spoznanj v zvezi z delom s prizadetimi tudi v Belgiji, Nemčiji in še kje. Tak razširjen krog naših spoznanj in izkušenj bi moral dejstvo o prizadetosti postaviti v realnejši in sprejemljivejši položaj za vse nas.

Hkrati pa bi to pomenilo tudi lažjo uresničitev vsega, kar je za prizadete potrebno. Naš sklad si želi v čim bližji bodočnosti prispevati k ustanovitvi delavnice, ki bi pomagala pri usposabljanju in zaposlovanju prizadetih. Naše delovanje bi radi razširili še na Goriško in Videmsko, za kar je potreben številnejši odbor. Vanj nameravamo sprejeti vse, ki bi jim volja do dela in čas dovoljevala dobrošno mero zavzetosti za našo misel.

Ne nazadnje je v naših načrtih nakup vozila za prevoz otrok, posebno tistih, ki so fizično prizadeti, nakup instrumentarija za Orff glasbo, ki se je izkazala za pomemben dejavnik pri razvijanju sposobnosti in izražanju otroških čustev. V naših načrtih je nakup trajnejšega didaktičnega materiala kot osnove za lutoteko. Pomembna se nam zdi tudi razširitev specifične literature, specifičnih revij, ki jih mislimo nakupiti in širiti dostopnost do njih s pomočjo šol, knjižnic in društev, še posebej v pomoč šolnikom in vsem tistim, ki se morajo s to problematiko soočiti vsak dan. V ta namen je naša želja tudi organizacija specifičnih predavanj.

Pri našem delovanju pa čutimo kot posebno oviro pomanjkanje pravega sedeža, zato so naše sile uprte tudi v dosego kraja, ki bi bilo lahko naše središče ali pa samo zbirališče za izmenjavo mnenj, nasvetov in najbolj preprostih skrbi.

kratke vesti**PRISPEVEK**

Otroci osnovne šole »V. Šček« iz Nabrežine so se na pobudo gospe iz nabrežinske papirnice Terčon spomnili našega sklada z denarno nabirko. Najlepše se jim zahvaljujemo za dar, še posebej zato, ker vemo, da so to res njihovi prispevki, ki so jih nabrali tako, da so se odrekli nekaterim svojim nakupovalnim željam.

Uredila JELKA CVELBAR

V soboto zvečer so v Prosvetnem domu na Opčinah predstavili ploščo »Primorska polje«, ki je izšla pred kratkim

radiotelevizija**italijanska televizija**

Prvi kanal

9.30 Televideo
10.30 ... e la vita continua - 2. nadaljevanje
11.30 Un terribile cocco di mamma - TV film
11.55 Vremenske razmere
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Pronto... chi gioca - Opoldanski spored z Enrico Bonaccorti
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
14.00 Pronto... chi gioca? - Zadnji poziv
14.15 Il mondo di Quark - dokumentarec
15.00 Primissima - kulturne aktualnosti
15.30 Šola in vzgoja - dokumentarec
16.00 Il Principe dei sette mari - 2. del
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Magic!
18.30 Parola mia - vodi Luciano Rispoli
19.35 Almanah
19.55 Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 L'albero degli zoccoli - film
22.00 Dnevnik
22.10 L'albero degli zoccoli - 2. del filma
23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti - Vremenske razmere
00.05 Šola in vzgoja

Drugi kanal

11.55 Cordialmente - rubrika
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Dnevnik 2 - Chip
13.30 Capitol - TV serija
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 Tandem
15.15 Sei sicuro? - nagradna igra

16.00 Italija po deželah: Spoznavajmo preteklost
16.30 Pane e marmellata
Viaggio al centro della terra - risanke
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Sereno variabile
18.30 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Le strade di San Francisco - TV film
19.45 Dnevnik
20.20 Dnevnik 2 - Šport
20.30 Una calibro 20 per lo specialista - film
Igrajo: Clint Eastwood, Jeff Bridges, Geoffrey Lewis
22.15 Politična tribuna
22.55 Dnevnik 2 - Večerne vesti
23.05 Paolo Conte v Parizu
00.15 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
00.25 Johnny Cool, messaggero di morte - film

Tretji kanal

12.00 Free Style
12.30 Nekoč je bil... glasbenik
13.00 Spartacus - balet
13.45 Rock koncert
14.45 Nastanek človeške vrste
15.30 Oddaja o Firencih
16.10 Šola in vzgoja: Keramika
16.40 Jazz Story
17.10 Dadaumpa
18.10 L'Orecchiochio - glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.35 Po sledeh prednikov
20.05 Šola in vzgoja: Jedrska energija
20.30 G. Verdi: Attila - lirčna drama
22.20 Dnevnik 3
22.55 I Buddenbrook - 8. nadaljevanje

jugoslovanska televizija

Ljubljana

8.45 TV v šoli: TV koledar
12.30 Poročila
17.30 Poročila
17.35 Pesmi in zgodbe za vas
17.55 Sokoli - lutkovna serija
18.25 Obzornik ljubljanskega območja
18.40 Spoznavajmo našo naravno dediščino: Pohorje
19.30 Dnevnik
20.05 Nastanek človeške vrste - dok. serija
21.00 Ne prezrite
21.15 J. Kneittel: Via Mala - 2. del
22.50 Dnevnik
23.00 Ta Amerika - 2. del dok. filma

Zagreb

16.05 TV v šoli
17.20 Otroci in piloti
17.45 Zgodbe iz nepričave
18.15 Tisoč udarcev - izobraževalna serija
19.30 Dnevnik
18.45 Domovino branimo tudi z lepoto
20.00 Vdove - 4. del nadaljevanke
20.55 Zabavnoglasbena oddaja

21.40 Dnevnik
21.55 V petek ob 22. uri - kulturni mozaik

Koper

14.15 TV Novice
14.30 Sherlock Holmes
14.45 Hala zgodovina glasbe
15.00 Sonce sije visoko - film
16.40 Sandokan - TV film
17.30 Kanadska narava - dok.
18.00 Kolesa sreče - TV film
18.30 Pacific international airport - TV film
19.00 Odprta meja

V današnji oddaji ODPRTA MEJA bo predstavitev najboljših športnikov v zamejstvu in na Primorskem v letu 1985 pred javno oddajo »Naš športnik 85«, ki bo jutri, ob 17. uri, v Tolminu.

19.30 TVD Tičiče
19.50 Odprti prostor
20.30 Marco Visconti - nanizanka
21.35 Zgodovina SS
23.00 TVD Vse danes
23.10 Revščina in plemenitost - film

zasebne postaje

CANALE 5

8.30 Mr. Hobbs va in vacanza - film
10.15 Alice - TV film
10.45 Facciamo un affare - TV film
11.15 Tuttinfamiglia - kviz
12.00 Bis - kviz
12.40 Il pranzo è servito - kviz
13.30 Lo smemorato di Collegno - film
16.30 Storie di maghi e di guerrieri - TV film
17.30 Doppio slalom - kviz
18.00 Zero in condotta - TV film
18.30 C'est la vie - kviz
19.00 Risanke
19.30 Zig Zag - kviz
20.30 Premiattissima - variete
23.00 Božični koncert
24.00 Il principe studente - film

RETEQUATTRO

8.30 La costola di Adamo - TV film
9.00 Nessuno mi può giudicare - film
11.00 Due mafiosi contro Goldginger - film
12.45 Ciao ciao - božična oddaja
17.30 Il circo delle stelle - TV film
18.20 Beniamino segugio celeste - film
20.30 Il buon paese - nagradno tekmovanje
23.00 Prendila è mia - film

ITALIA 1

8.30 Bim Bum Bam - risanke
10.30 Enos - TV film
11.30 Sugar time - TV film
12.00 Lo zio d'America - TV film
12.30 Anther day
13.00 Nemici amici - TV film
13.20 Help! - kviz
15.00 Happy Days - TV film
16.00 Bim Bum Bam - risanke
19.00 Gioco delle coppie - kviz
19.30 La famiglia Adams - TV film

20.30 Vip mio fratello superuomo - film
22.20 Ad Ovest di Paperino - film
00.20 Cannon - TV film

TELEPADOVA

12.00 Chips - TV film
13.00 Capitan Futuro - risanka
14.00 Love Story - TV film
15.00 Chips - TV film
17.00 Bryger - risanke
17.30 Gli orsetti del cuore - risanka
18.50 Coccinella - risanka
19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
20.30 Due strani papà - film
22.30 Eurocalcio - športna oddaja
23.30 Hockey - športna oddaja
1.00 I nuovi Rookies - TV film

TRIVENETA

15.00 Monitor
15.30 Teresa - film
17.00 Forza Sugar - risanke
17.30 Risanke
18.00 Filmski spored
18.30 Moto News
19.00 Oddaja o ribolovu
20.00 Filmski spored
20.15 Mister Horror - film
22.00 Combat - TV film
23.00 L'incidente - film
1.00 Film
2.30 Monitor

TELEFRIULI

12.23 Deželni dogodki
12.30 Dick Van Dyke
13.00 Lamù - risanke
13.30 Andrea Celeste - TV film
15.00 Voltus 5 - risanke
15.30 Glasbena oddaja
17.30 Povera Clara - TV film
18.30 Regione verde
19.00 Večerne vesti
19.30 Andrea Celeste - TV film
20.30 Classe mista - variete
22.15 Nočne vesti
22.45 Nice Price

radio**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu (ponovitev); 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.20 Tržnice; 13.00 Danes na valu Radia Koper: Mladinska oddaja, Pesem tedna; 15.00 Jeklotehna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Prost vstop; 11.00 Hit parade; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.40 Danes bomo govorili o...; 14.40 Poročila v nemščini; Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45 Glasbeno popoldne; 16.00 Radijski oder; 16.15 La Vera Romagna; 17.45 Alta fedeltà; 18.10 Evergreen; 18.45 Country music; 20.00 Nočni spored.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Jutranji spored; 9.00 Radio anch'io; 10.30 Radio anch'io: popevke; 11.10 Moj prijatelj: skrivnostni svet življenja; 11.30 Uno di New York - 10. nadaljevanje; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master: glasba dan za dnem; 13.50 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: aktualni tednik; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.00 Evropski variete; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Športna oddaja: motorji; 19.25 Verska rubrika; 19.30 Na naših trgih; 19.35 Audiobox Lucus; 20.00 Fonit Cetra predstavlja: Skrivnostna vojna Sredozemlja; 21.03 Komorni koncert; 22.15 Večerni orkestri.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.15 Napoved programa; 8.48 Francesco e la povera dama - 5. nadalj.; 9.10-Si salvi chi può!; 10.00 Posebna oddaja Dnevnik 2; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Disco game; 15.00 Popoldanski spored; 15.05 Noi e il nostro io; 16.00 Znani romani; 16.35 Mladina danes; 17.32 Radijski oder; 18.00 Ostržkeve dogodivščine; 18.32 in 19.57 Glasbena oddaja; 19.50 Kulturna oddaja; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.50 Iz naših sporedov; 8.02 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 »Od pravljice do pravljice« - prizori iz baleta; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00, glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.05 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturno; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Zadnja letošnja seja občinskega sveta

V maratonski razpravi na občini začrtane petletne programske smernice

Dolga, najbrž predolga je bila ponedeljkova seja goriškega občinskega sveta, zadnja v tem letu. Skoro sedem ur in pol so svetovalci razpravljali o petletnem programskem načrtu sedanje petstrankarske koalicije, ki ga je župan prebral že teden dni prej. Seja se je zavlekla tja v poltretjo uro zjutraj. Govorilo je veliko svetovalcev, tudi po več iz ene stranke. Na dan so spet prišla nesoglasja znotraj večine. To se je pokazalo potem ko so svetovalci Druhuca (PRI), Waltritsch in Brunello (oba PSD) zahtevali od koalicijskih partnerjev, v prvi vrsti krščanske demokracije, da se drži koalicijskih dogovorov in da se ne najdejo v njenih vrstah prosto strelci, ki skoro ob vsakem glasovanju podprejo opozicijo, še zlasti misovsko, takrat ko je treba izvoliti zastopnike v razne svete. Tem zahtevam je župan Scarano v repliki dejal, da mora biti sicer večina omejena takrat ko gre za politična vprašanja, da pa mora pozabiti na ideologijo in se odpirati takrat ko gre za človeška vprašanja. Zaploskal mu je le demokristjan Agati. Pričakovati moramo torej še v bodoče proste strelce v

prid misovskim kandidatom? Slovensko vprašanje je prišlo spet v ospredje razprave. V besedah demokristjana Criscija, ki je dejal, da je treba vendarle sprejeti zaščitni zakon (demokristjanski je odprt pri spevkom in dopolnilom, je dejal), Pavlina od SSK, ki je dejal, da mora biti osnova temu vprašanju dokument, ki ga je svojčas sprejel občinski svet, da Slovenci nočemo nikomur ničesar vsiliti in da je treba v tem okviru rešiti predvsem vprašanje šolskih stavb za slovenske šole. O tem so govorili vsevprek vsi trije misovski svetovalci, Coana je ostro napadel Vizzinijev zakonski osnutek in prebral nekatere odstavke iz njega. V popolnem nepoznanju naše stvarnosti a vendar v dokaz slabe in sovražne vzgoje, ki jo je dobil, je mlad misovec Cosma v svojem posegu bleknil, da je italijanska kultura stvar višjega naroda. To je sprožilo ostre reakcije. Najprej socialista Waltritscha, ki je dejal da teorije o herrenvolku so že pokopane. Potem pa še komunista senatorja Battella in tudi župana Scarana. Ni večjih ali manjših kultur. Tako Waltritsch kot

Brunello in Battello so v nadaljevanju razprave rekli, da bi bil že čas, da bi bil zaščitni zakon izglasovan. Iako bi se o stvari ne razpravljalo več, le aplicirati bi bilo treba zakon in tako bi bilo moč stvari reševati v vsakdanjo prakso, ne pa se o tem prepirati na vsaki seji. Govor je seveda bil o občinskih službah, o urbanističnih vprašanjih, o sodelovanju z Novo Gorico. V ospredje prihajajo tudi vprašanja gradnje avtocestnega priključka do Razdrtega, ureditve čistilnih naprav za odpadke vode v Novi Gorici, vprašanja avtonomnega računa sodelovanja na kulturni ravni. Gre za pozitivne in negativne strani tega vsakdanjega sodelovanja. Komunisti menijo, da gre goriška občina v zadnjem času v tem rakovo pot. Drugačnega mnenja je župan, ki pravi, da je treba postavljati v ospredje tudi nedostatke. Zelo kritična a vendar po svoje tudi zanimiva sta bila posega zelenega Fiorellija in liberalca Fornasira. Komunist Salomoni in republikanec Druhuca sta se zaustavila predvsem ob vprašanjih zdravstvene oskrbe.

V Podgori zanimiva razstava starih slik in dokumentov

Najbrž se niti ne zavedamo koliko skritega bogastva imamo v naših domovih. Stare razglednice, orumenele fotografije, dokumente, stare knjige, pa še kaj drugega. Razstav s takimi predmeti je bilo v raznih krajih našega slovenskega in furlanskega podeželja že precej. Če smo le mogli smo stvar zabeležiti. Zaradi tega smo čisto upravičeno pohiteli v Podgoro, kjer so v tamkajšnji župnijski dvorani v teh dneh priredili razstavo starih slik in dokumentov o Podgori. S sodelovanju z mladinsko župnijsko skupino jo je pripravil Antonio Jakoncic, goriški občinski svetovalec. Sam zbira razglednice, je v stalnem stiku s podobnimi zbiralci. Zaradi tega mu ni bilo težko zbrati nad šestdeset razglednic, nekaj deset starih slik, pa še celo vrsto dokumentov. Tako na razglednicah kot na slikah (veliko teh smo sicer že videli na podobnih razstavah ali v kakih publikacijah) je moč videti Podgoro kakršna je bila pred prvo vojno. Tovarne, seveda takratne, hiše, med temi tudi hotel, kjer so prenočevali predvsem tehniški tovarni, poštni urad s poštanim vozom, cerkve, mostovi, tudi porušeni med prvo vojno, karakteristični zvonik podgorske cerkve, pogled s Kalvarije na drugo stran Soče. vse to se nam mudi ko si ogledujemo to razstavo. Pod-

goro in Kalvarijo vidimo tudi odete v dim v času vojaških ofenziv med prvo vojno. Pa še slovenske narodne noše tu vidimo, občinske može nekdanj samostojne podgorske občine, kralja Viktorija Emamela vrh Kalvarije. Med dokumenti pa so zanimivi še zlasti izvlečki iz nekaterih knjig, kjer je govor o Podgori in o rodbini grofov Attems, ki je tu imela svoj dvorec. Še zlasti pa so zanimivi nekatere zemljevidi, še iz konca osemnajstega stoletja, kjer je moč videti vrsto takratnih imen potokov ter kako ledinsko ime. Razstava bo odprta do nedelje ob delavnikih med 17. in 19. uro, v nedeljo pa od 9.30 do 12. in od 15. do 17. ure. Ker je zanimanje veliko pa jo bodo najbrž podaljšali še za kak dan.

kino

Gorica
VITTORIA 15.30—22.00 »La carica dei 101«.
CORSO 16.00—22.00 »Joan Lui«.
VERDI 17.30—22.00 »I Goonies«.

Tržič
EXCELSIOR 18.00—20.00 »Ritorno dal futuro«; jutri 16.00—22.00.
COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Operacija banzai«, ob 20.00 »Tootsie«.
SVOBODA 19.30 »Napačna vrata«, ob 21.30 »Kalguline sužnje«.
DESKLE 19.30 »Bojevniki izgubljene-ga sveta«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna v Štandrežu, Ulica San Michele, telefon 85136.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
»Alla salute«, Ul. Calisto Cosulich 117, telefon 711315.

POGREBI

Danes ob 11. uri Maks Debenjak iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče; ob 13.30 Remigij Corsi iz splošne bolnišnice v cerkev v Števerjanu; ob 13.30 Ivan Vižintin iz splošne bolnišnice v cerkev v Sovodnjah.

prispevki

V spomin na Ivana Vižintina darujeta žena Katja in sin Iztok 100 tisoč lir za KD Sovodnje in 100 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev iz Sovodenj.

† 24. decembra nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Remigij Corsi

Pogreb bo danes, 27. decembra 1985, ob 13.30 iz glavne bolnišnice v Gorici naravnost v števerjansko cerkev.

Za njim žalujejo žena Fani, hči Tatjana z Jožkom, snaha Majda ter vnuki Ivana, Marko in Veronika.

Gorica, Števerjan, 27. dec. 1985
Pogrebno podjetje
Preschern, Gradišče telefon 99155 - Krmin telefon 60303

† Na tihem je odšel naš

Ivan Vižintin

Pogreb bo danes, v petek, ob 13.30 iz goriške bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Sovodnjah.

Zalostno vest sporočajo žena Katka, sin Iztok z ženo Nadjjo in sorodniki.

Sovodnje, 27. decembra 1985

† Zapustil nas je

Maks Debenjak

zaslužni kulturni delavec, organist in pevovodja

Pogreb bo danes, 27. t.m., ob 11. uri v cerkvi Sv. Ignacija v Gorici. Hvaležna se klanja njegovemu spominu

Zveza slovenske katoliške prosvete in Združenje cerkvenih pevskih zborov

Gorica, 27. decembra 1985.

Bratina in Štoka v Števerjanu

Števerjansko občino sta obiskala delna svetovalec Ivan Bratina in Drago Štoka. Z županom Ivanom Humarjem in z odborniki sta se na županstvu seznanila s problemi, ki v tem trenutku zanimajo števerjansko občino. Obljubila sta, da bosta pri delnih oblasteh posredovala, da se števerjanska vprašanja ugodno rešijo. Delna svetovalec sta se srečala tudi z bivšim županom Klanjščkom ter obiskala novo združeno vinsko klet na Bukovju.

Danes srečanje obmejnih organov

Na mednarodnem mejnem prehodu v Vrtojbi bo danes, v petek 27. decembra, ob 17. uri srečanje carinskih in policijskih organov, ki službujejo na mejnih prehodih na goriskem območju jugoslovansko - italijanske meje. Srečanje bo namenjeno bližnjemu novemu letu 1986, udeležili pa se ga bodo tudi zastopniki občin Nove Gorice in Gorice ter drugih krajev na obeh straneh meje.

Na srečanju bodo nazdravili uspehom in sodelovanju obmejnih organov obeh držav v letu 1985, ki se kažejo tudi v prijateljskem vzdušju ob naši meji. (m.d.)

● Po podatkih prometne policije in karabinerjev se je promet včeraj na cestah na Goriskem odvijal brez zastojev. Na cestah je bilo sicer precej manj vozil kakor so prvotno predvidevali.

Mimo je dvodnevni praznik

V veselem in prijetnem razpoloženju ljudje preživeli božične praznike

Božični prazniki so za nami. Ljudje so jih praznovali po starem običaju. Verniki so napolnili cerkve, še zlasti za polnočnico. Goriški nadškof je na božični dan maševal najprej v baraki v Pierisu, saj so iz varnostnih razlogov morali tamkajšnje cerkev izprazniti, potem pa v goriški stolnici. Na glavnem tržišnem trgu je postavljena velika zvezda repatica iz železa, ki so jo postavili delavci ladjedelnice. Na Travniku v Gorici in v središčih predmestnih vasi so postavljene jelke.

V gostiščih in restavracijah, še zlasti v tistih na podeželju, je bilo v torek zvečer moč dobiti še kak prostor. Na božični dan pa so bile restavracije vse polno zasedene. Rezervacije, so bile zahtevane že kak mesec prej. Povsod so gostinci ponujali izbrane menije. Veliko ljudi je šlo tudi čez mejo v jugoslovanska gostišča.

Včeraj, na Štefanovo, so ljudje v glavnem ostali doma. Tako v sredo kot včeraj so bili na vrsti obiski pri sorodnikih. Gospodinje so peklo dobre potice, gubance, piškote in druge dobrote, ki so v naših krajih značilne ob teh praznikih. Seveda je dobro v promet šlo tudi reklamizirano blago, sladkarije, ki ti jih vsak dan vsilji-

vo ponujajo s televizijskega ekrana.

Trgovci so seveda s prodajo v dneh pred prazniki bili zadovoljni, saj so ljudje nakupili veliko blaga. Tako v trgovinah z jestvinami kot, to je najbrž še pomembnejše, v trgovinah z oblačili.

Sedaj pa so na vrsti še novoletni prazniki. Tudi na to so v gostiščih že pripravljene.

Nezgodna kronika

Bolj skromna je nezgodna kronika minulih prazničnih dni. Na cestah na Goriskem so prazniki minili brez težjih prometnih nesreč, kljub temu, da so bile vremenske razmere, v sredo in še zlasti včeraj, zelo neugodne. Pri Zelenem križu, v oddelku za hitro pomoč v splošni bolnišnici, pri prometni policiji in gasilcih, so imeli tako med prazniki bolj malo dela, če izvzamemo nekaj manjših posegov.

Na božič, v dopoldanskem času, se je na Prevalu laže ranil 63-letni Virgilio Marega iz Števerjana. Izgubil je nadzorstvo nad motornim kolesom in padel v precej globok obcestni jarek.

Zdravniško pomoč so, kmalu zatem,

nudili Teresi Stin iz Gorice, Ul. Montesanto 22. Ženska je bila žrtev lažje prometne nesreče v Ulici Fatebene-fratelli.

V Moraru pa se je, pri padcu z motornim kolesom, popoldne, laže ranil 16-letni Stefano Tonut iz Fare.

Na prometnem vozlišču na Tržaški cesti pa so v sredo popoldne, najbrž zaradi spolzkega cestišča, kar tri avtomobilisti trčili v železno ograjo. Nihče ni bil ranjen. Goriški gasilci pa so bili prav na omenjenem vozlišču dalj časa zaposleni s pranjem večjega oljnatega madeža.

Seja v Števerjanu

Drevi, ob 20. uri, se bo zadnjič v tem letu sestel občinski svet v Števerjanu. Na dnevnem redu seje je poročilo župana in vrsta ratifikacij sklepov ožjega odbora, med drugim pogodbe z mestnim podjetjem iz Gorice o dobavi pitne vode.

razna obvestila

V Kulturnem domu Andreja Budala bo silvestrovanje v priredbi društva Obi Zupančič. Vpisujejo odborniki.

Avtoport pri Štandrežu nared

Na naši sliki vidimo vhod v goriški avtoport na Jeremitišču pri Štandrežu kakršen se nam pokaže z avtoceste Vileš - Gorica. Ob vstopu so že postavljene tehtnice za tovornjake. Zasedaj sta že dograjeni dve večji skladišni hali. V načrtu imajo še gradnjo dveh drugih prav tako velikih sal. V prvih dveh je ves razpoložljivi prostor že oddan. Goriški in drugi trgovci si prizadevajo tudi, da bi v bodoče dobili v najem precej prostora v drugih dveh halah. Na območju avtoporta bodo uredili tudi večje prostore za popraviljanje tovornjakov, tako da goriškim lastnikom kamionov ne bo več treba na popravila v Videm. Avtoport so nameravali otvoriti že v začetku decembra. Pričakovali pa so prihod Andreottija, vendar pa italijanski zunanji minister je v tem času preveč zaseden. Seve-

da je treba vedeti, da bo avtoport zaživel v celoti le takrat ko bo dograje-na avtocesta iz Nove Gorice do Razdrtega.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ GORIŠKE

VABIJO

v soboto, 4. januarja 1986, ob 20.30 v Kulturni dom v Gorici na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigen: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvi denarnih zavodov.

Finančni prispevki kulturnim društvom

Goriški pokrajinski svet je na zadnji seji odobril predlog porazdelitve finančnih prispevkov kulturnim društvom in ustanovam in to na podlagi dež. zakona št. 68. Razpoložljiva sredstva so bila letos za kakih 50 odstotkov večja kakor lani. Tako so razdelili skoraj 130 milijonov lir. Ob tem velja zabeležiti, da so to sredstva, ki jih daje dežela, porazdelili pa pokrajina. Med prejemniki prispevkov je tudi enajst slovenskih društev in ustanov. Zveza slovenske katoliške prosvete je prejela šest milijonov lir, Kulturni dom tri milijone, devet kulturnih društev pa vsako po 500 tisoč lir. Prispevek so prejeli: KD Skala, Gabrje, PD Štandrež, KD Oton Zupančič, KD Briški grič, SKPD »Sedej«.

KD Sovodnje, SKPD Hrast iz Doberdoba, KD Kras in KD Jezero.

Zapustila sta nas...

Danes popoldne bodo na števerjanskem pokopališču pokopali Remigija Korsiča, števerjanskega rojaka iz znane družine v tej briški vasi, ki je sicer že dolgo vrsto let živel v Gorici. Imel je 81 let, zadnja leta je bil sicer hudo bolan. Bil je priznan gradbeni podjetnik. Tako v mestu kot na našem podeželju so tehniški in delavci njegovega podjetja zgradili veliko hiš. Še zlasti po zadnji vojni, ko je bilo treba obnavljati med vojno porušene domačije. Svoj čas je v Gorici zgradil tudi veliko garažo za avtomobile. Z družino je živel na Katarini, v Ulici Orzoni.

Prav tako danes bodo v Gorici pokopali Maksa Debenjaka, znanega slovenskega organista, pevovodjo in harmonizatorja. Bil je na tem področju vseskozi aktiven še zlasti v vrstah slovenskih cerkvenih zborov, tako v Gorici kot marsikje drugje na podeželju. Na letošnji cecilijski, ki je bila komaj pred mesecem dni, je dobil zlato Gallusovo značko.

● Na sedežu goriške pokrajinske uprave bo v ponedeljek, 30. t.m., ob 17. uri sestanek o načrtovanju kraškega krajinskega parka.

Ob smrti Biagia Marina Otok Gradež kot metafora življenja

Na božično vigilijo je v 94 letu starosti umrl veliki italijanski pesnik Biagio Marin. Bil je svojevrstna osebnost in svojevrstni pesnik, prav gotovo eden izmed najpomembnejših glasov v italijanski literaturi tega stoletja.

Biagio Marin se je rodil v Gradežu in ostal svojemu otoku vseskozi zvest; zvest narečju, zvest usodi in zvest samoti.

Biagio Marin je do univerzitetnih študijev obiskoval šolo v Gorici, v nemščini, saj je bila takrat Gorica pod habsburško monarhijo. V letih 1911-1912 se je vpisal na univerzo v Firencah. Bil je to čas, ko so se ob znameniti reviji »La Voce« zbirali Prezzolini, Papini, Slataper, Stuparich, Salvemini, Amendola in drugi. Med svojim bivanjem v Firencah je Marin izdal svojo prvo pesniško zbirko »Fiuri de tapo«.

Med prvo svetovno vojno je Marin kot prepričan iridentist desertiral iz avstrijske armade in šel v italijansko vojsko. Po vojni je kot učencem Giovannia Gentileja diplomiral v Rimu iz filozofije, nato se je vrnil v Gradež. Poučeval je v Gorici, bil direktor gradeških toplic, leta 1941. je postal bibliotekar zavarovalniške družbe Assicurazioni Generali. Veliko let je živel prav v Trstu.

Kot pesnik je v širšem italijanskem krogu postal znan sorazmerno pozno (v petdesetih letih) in to z zbirko »I canti de l'Isola« (Pesmi o otoku). K njegovemu slovesu je veliko pripomogel tudi Pier Paolo Pasolini. V zrelem obdobju je izdal vrsto zbirke: »Vita re Fiamma«, »E anche el vento tase« in »Libro d'ore«. Za svoje delo je prejel vrsto priznanj in si zaslužil mesto med najvidnejšimi italijanskimi pesniki.

Biagio Marin je pisal pesmi v starem gradeškem narečju. Osnovna tema o kateri je pisal je bil prav Gradež in vendar ni šlo pri njem za dialektalno in lokalistično izbiro.

Gradež dobi v Marinovih pesmih prispodobo življenjske osamljenosti; za modrimi črtami morja se odpira svet misterija, svet neskončnosti in kraljestvo vrhovne Biti. Na otoku živijo ljudje svoje trdo in trpko življenje, ko dvignejo glavo se jim preko obrisov otoka odkrije skrivnostno polje večnega. Tudi narečje je za Biagia Marina jezik preko katerega se prepletata vsakdanost in večnost. Čar arhaičnosti je pesnika privlačeval s tajno močjo in tako se ni odpovedal domači govorici v korist italijanščine. Narečje pa mu je omogočalo, da v enostavni a izjemno čisti govorici »previrja« najgloblja bivanjska vprašanja in najgloblja nasprotja (otok - večnost; ljubezen smrt itd.). Kar Marina veže na veliko italijansko literaturo, ki je zrasla v začetku tega stoletja (Ungaretti, Montale, Penna itd.) je poleg miselno - filozofske osnove tudi klasična intonacija, duh antike, ki se preljuje v izjemno aktualno govorico. Če se tako stiska sveta preljuje v stisko jezika s hermetizmom Ungarettija in Montaleja, se v Marinu kaže predvsem kot že omenjeni čar arhaičnosti, kot narečje, ki ni vedno lahko razumljivo.

Biagio Marin je prav gotovo eden izmed redkih pesnikov, ki je iz domačega narečja ustvaril univerzalno veljavno govorico. Gradež pa je v tej govorici postal prispodoba modernega življenja.

Biagio Marin je v Trstu tudi gost slovenskih ustanov (zadruga Most). Govoril je v tržaškem Kulturnem domu, čeprav je skozi življenje ohranil kulturne niti mladostnega iridentizma. Tudi kot svojevrsten paradoks, saj je bila njegova kultura tipična kultura človeka ob meji in hkrati kultura človeka, ki je dozoroval v času velikih svetovnih stisk, ki jih je znal upesniti na svojevrsten način.

A. M.

V soboto v kinodvorani Ariston

DEVETDESET LET FILMA

V Parizu, za Opero, v Boulevardu des Capucines 14, bo za teden dni odprta najbolj poceni kinodvorana v mestu, morda celo v Franciji. Za en sam frank (približno 220 lir) si bodo gledalci lahko privoščili celih 10 filmov! Tako kot pred 90 leti, ko sta brata Auguste in Louis Lumière povabila svoje najbližje prijatelje v »Salon Indien« Grand Café-ja. Od takrat, od tistega zasneženega pariškega večera 28. decembra 1895, štejemo dneve filmskega koledarja. Štejemo jih od trenutka, ko so se na malem ekranu vaudevilske strukture, pred 33 gledalci, prikazali posnetki kratometražnega filma *La Sortie de l'Usine* LUMIÈRE à Lyon.

Pravzaprav pa sploh ni povsem jasno, ali je bil res izbor Lumièreovih filmov prva kinopredstava na svetu ali ne. Samo za en podatek smo lahko res gotovi: tisti pariški gledalci so bili prva filmska publika, ki je za film plačala vstopnino. Če na decembrski dogodek gledano iz tega zornega kota, je potem že prav, da filmu štejemo dneve od trenutka, ko je kdo plačal zanj, saj je prav film od vseh umetnosti tista, ki se najbolj neposredno naslanja na denar, na velike denarje.

Brata Lumière sta registrirala patent njune filmske kamere 13. februarja 1895 in že marca istega leta realizirala film o delavcih, ki veselo korakajo iz družinske tovarne v Lyonu. Delavci in delavke so zato morali nič kolikokrat ponavljati sicer vsakdanje korake iz službe domov, Avgust Lumière, režiser, je popravljajal kretnjo, s katero je neki delavec potiskal kolo, delavki je popravil klobuk, kričal jim je, naj ne gledajo v kamero. *La Sortie de l'Usine* namreč še zdaleč ni tisti dokumentarec, tisti film verité, kot bi si lahko mislili in brata Lumière tudi nista samo dva pionirja v svetu tehnike, ampak sta prva dva režiserja, ki sta mislila v kadrih na sekundo in sta zrla v svet skozi leče kamere/projektorja.

Kaj pa ostali? Kako lahko imenujemo Emila in Maxa Skladanowska, ki sta 1. novembra 1985 organizirala filmsko projekcijo z Bioscopom v Music Hallu berlinskega Zimskega vrta? Da nista pionirja, ker jima je podvig

August Lumière

spodletel? Kaj pa Laurie Dickson v New Yorku ali Acme Le Roy in Eugene Lauste, ki sta februarja istega leta, v Atlanti, predstavila Kinetoskop Thomasa Alva Edisona? Nima jo tudi ti pravico, da si priborijo kotiček filmske zgodovine? Zato pa tudi ne smemo zanemariti patenta filmskega traku z enakomernimi luknjicami v sredini — Patent Eastman iz leta 1885 — brez katerega bi si morali še beliti glave, kako enakomerno potiskati filmski trak skozi filmsko kamero...

Še ena zanimivost iz tistih časov: vse filmske kamere so bile istočasno tudi projekcijske naprave in zato so nastajali veliki problemi s previjanjem filma in veliki doprinosi k filmski umetnosti so se merili tudi v metrih, ki si jih lahko odvrtel naenkrat. V tem pa je bil mojster T.A. Edison,

ki je v razmeroma majhni leseni skatli natrpal največ filmskega materiala, ne da bi pri tem kakorkoli poškodoval kakovost projekcije.

Ampak pustimo to, pustimo zgodovino filma, pustimo, če želite, tudi celotno družino Lumière, in pogledimo kako bomo lahko proslavljali sobotno filmsko noč. Kdor je v Parizu, naj stopi v klet Indijskega salona — če se bo seveda prerinil skozi gnečo, kdor ostane v Trstu pa se lahko pridruži praznovanju, ki ga prireja kinoklub La Cappella Underground v kinu Ariston. Vabila — vstop je seveda prost — obetajo torte, kolače in vseh vrst penečega se vina, poleg tega pa premiero dveh »izgubljenih« filmov, ki sta se leta in leta kvarila v kartonastih skatlah v podstrešju tržaškega zbiratelja, ki pa ni imel dovolj denarja, da bi ju ponatisnil na negorljiv trak. Kinotečni servis dežele Furlanije - Julijske krajine je priskočil Edvinu Millu na pomoč in nam povrnil *Profanazione* (Eugenio Perego, Italija 1924) ter *Un cuore, un pugnale, un cervello* (Charles Krauss, Italija 1922).

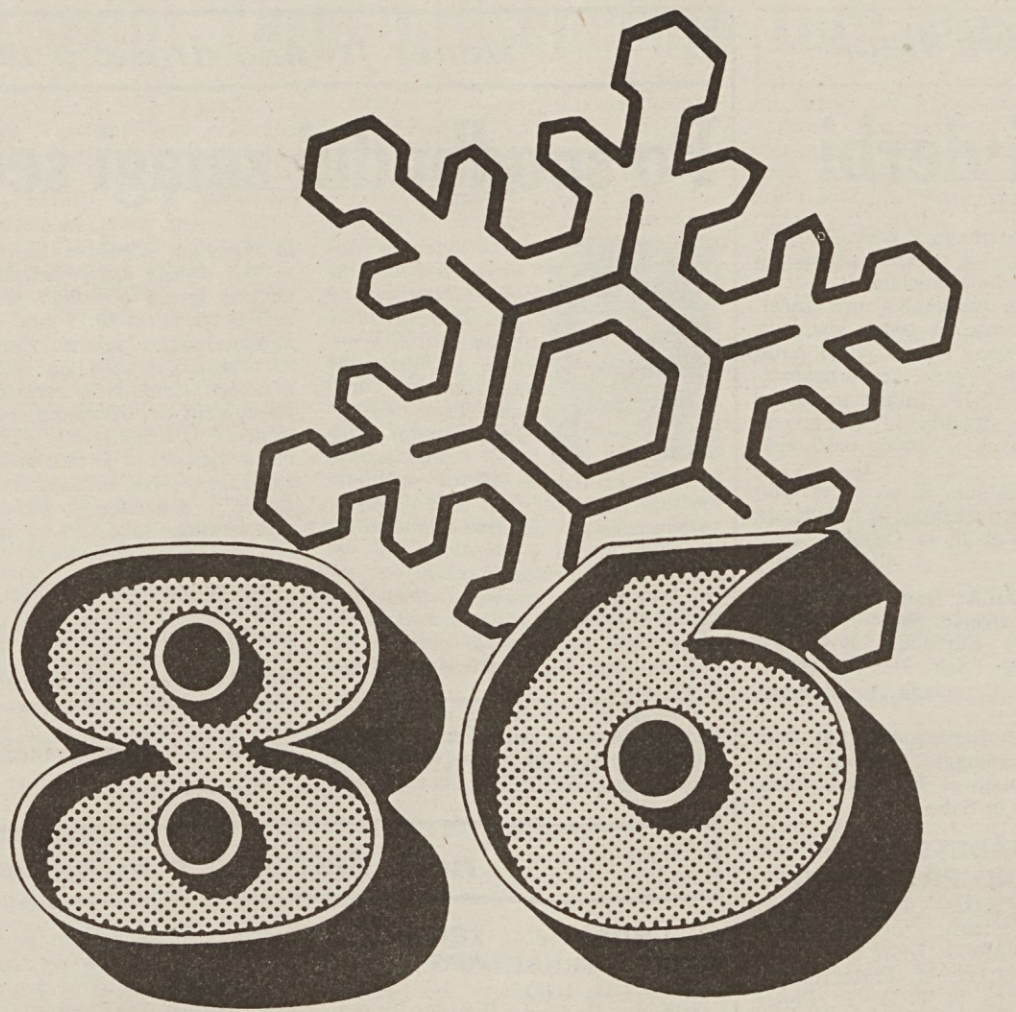
Program in večer se pričneta ob 23. uri v soboto, za zaspance pa bo ponovitev (filmov, ne veselice) v nedeljo, ob 11. uri, ob klavirski spremljavi Carla Moserja. Če pa ste tako leni, da vas v kino ne zvabita niti devetdesetletnica filma, niti slaščice, ostane doma in glejte televizijo: vse italijanske TV-postaje so namreč pripravile »spominski« program in dobrih filmov bo, žal, na pretek. Med vsemi, po svoji enotnosti in treznosti izstopa RAI 3, edina, ki jo lahko tudi filmski človek svetuje prijateljem.

(ef)

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

SREČNO

alpina®

Ljubitelji športa jutri vsi v Tolmin!

Ob 17. uri bo v šolskem centru Vojvodina v Tolminu skupna slavnostna podelitev priznanj najboljšim športnikom. Poleg nagrajencev se bodo občinstvu predstavile kulturne skupine z obeh strani meje, v preddverju pa bo odprta razstava o dosedanjih izborih najboljših športnikov.

Najboljši športniki SRS Mateja Svet in Rok Petrovič

ŠKOFJA LOKA — Pred dnevi je bila v tem kraju proglasitev najboljših športnikov, športnic in ekip Slovenije za leto 1985. Med moškimi je bil zanesljivo prvi smučar Rok Petrovič, med ženskami smučarka Mateja Svet, med ekipami pa Paloma Branik.

VRSTNI RED

MOŠKI. 1. Rok Petrovič (alpsko smučanje) 316; 2. Bojan Križaj (alpsko smučanje) 292; 3. Srečko Masle (kanuizem) 253; 4. Požar (balinanje) 119; 5. Ulaga (smučarski skoki) 115. **ŽENSKKE:** 1. Mateja Svet (alpsko smučanje) 500; 2. Polona Dornik (košarka) 304; 3. Romana Zrnc (avtomobilizem) 171; 4. V. Ojsteršek (n. tenis); 5. Lapajne (atletika) 158. **EKIPE.** 1. Paloma Branik 33; 2. Iskra Delta Ježica 20; 3. Posadka Elanove jadrnice E 31 R in jugoslovanska reprezentanca 3xCI 17.

Najboljši nogometaš Evrope 1985 TRETJIČ PLATINI

PARIZ — Kot je bilo pričakovati, je francoski as in član turinskega Juventusa Michel Platini tretjič zaporedoma najboljši nogometaš Evrope. Platini si je prislužil priznanje francoskega tednika »France Football« z odlično igro tako v reprezentanci kot z Juventusom. Na drugo mesto se je uvrstil danski reprezentant in član Verone Preben Elkjaer, tretji pa je Zahodni Nemeč Bernd Schuster, ki igra pri Barceloni. Na prvih desetih mestih je še več »tujcev«, ki nastopajo v italijanskem prvenstvu.

VRSTNI RED

1. Platini (Fr.) Juventus 127 točk; 2. Elkjaer (Dan.) Verona 71; 3. Schuster (ZRN) Barcelona 46; 4. Laudrup (Dan.) Lazio in Juventus 14; 5. Rummenigge (ZRN) Inter 13; 6. Boniek (Polj.) Juventus in Roma 12; 7. Protasov (SZ) Dnjepr 10; 8. Briegel (ZRN) Verona 9; 9. Dasajev (SZ)

Košarka: četrtfinale italijanskega pokala PORAZ MILANČANOV

V včerajšnjih prvih četrtfinalnih srečanjih italijanskega košarkarskega pokala je za presenečenje poskrbela Bancoroma, ki je doma visoko in zanesljivo premagala milanski Simac s 100:87 (57:45). Boljši strelci: Rautins 25, Flowers 21; Schoene 27, D'Antoni 19.

Tanjevičev Mobilgiri (Oscar 36 točk, Lopez 26) je v Caserti po pričakovanju premagal Benetton iz Trevisa (Solomon 25, Kopicki 21) s 110:100 (54:51). Bolonjski Granarolo (Williams 21, Meriweather 21) je s težavo odpravil Scavolini iz Pesara (Silvester 22, Frederick 18) s 93:90 (51:51), medtem ko je Arexons v Cantu (Gay 30, Anderson 28) tesno premagal Divarese (Thompson 28, Michaux 27) s 93:91 (46:44).

Povratna srečanja bodo 2. januarja.

Kolesarstvo: Italijan Minello izboljšal svetovni rekord

CIUDAD MEXICO — 22-letni italijanski kolesar Ennio Minello je v

Ciudad Mexico (na istem dirkališču, kjer je Francesco Moser izboljšal svetovni rekord v enourni vožnji) poskrbel za lep podvig. Italijanski amater je namreč izboljšal svetovni rekord na 100 km s časom 2.15'44"34 s prečno hitrostjo 44,203 km na uro. Prejšnji rekord je bil last Danca Jorda Luna z 2.18'43"60.

Nogomet: »Top 11«

RIM — Najboljša enajsterica italijanskega nogometnega prvenstva po prvem delu (»Top 11«) izgleda takole: VRATAR: Tacconi (Juventus). BRANILEC: Favero (Juventus). BRANILEC - NAPADALEC: Cabrini (Juventus). KRILEC: Junior (Torino). »STOPPER«: Brio (Juventus). »LIBERO«: Zaccarelli (Torino). KRILLO: Donadoni (Atalanta). VEZNI IGRALEC: Massaro (Fiorentina). SREDNJI NAPADALEC: Serena (Juventus). VEZNI IGRALEC - NAPADALEC: Maradona (Napoli). DRUGI NAPADALEC: Rummenigge (Inter).

Jutri v organizaciji ŠD Adria

Dirka v ciklokrosu za trofejo »Al Fogolar«

V Lonjerju bo jutri zaključno tekmovalje, ki ga prireja domače športno društvo. Na sporedu bo deveta preizkušnja v ciklokrosu za trofejo »Al Fogolar«, ki jo vsako leto prirejajo deželna kolesarska društva.

Start jutrišnje lonjerske dirke bo ob 13.30, nastopili pa bodo najboljši tekmovalci iz Treh Benečij ter iz Slovenije. Vsi kolesarji nastopajo letos prvič na podobnih dirkah, v Lonjer pa bi jih moralo prispeti kar lepo število z reprezentantom Ropretom na čelu.

Prireditelj računa, da bo na startu okrog 60 tekmovalcev. Dirka bo za domače vozače pomembna tudi zaradi tega, ker predstavlja eno zadnjih preizkušenj pred nastopom na italijanskem državnem prvenstvu, ki bo 5. januarja v Padovi. (R. Pečar)

Senna pred Prostim

RIM — Po anketi specializirane revije Motor je najboljši pilot leta 1985 Brazilec Ayrton Senna, pred Francozom Prostim in Fincem Rosbergom.

kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: uspešna turneja Južne Koreje v Mehiki

CIUDAD MEXICO — Nogometna reprezentanca Južne Koreje, ki bo v prvem delu SP v Mehiki igrala v isti skupini kot Italija, je z zmago sklenila svojo turnejo po Mehiki. V zadnjem srečanju je namreč premagala moštvo Unama z 2:0. Južna Koreja se je v Mehiki mudila skoraj mesec dni in odigrala kar šest prijateljskih tekem z dokaj zadovoljivim obračunom: dve zmagi, dva neodločena izida in dva poraza.

Mali maraton v Firencah

FIRENCE — Maroški atlet Nechaadi El Mustafa je osvojil »božični mali maraton« v Firencah pred Italijano-ma Biagljem in Grassom.

Gozzanu tek »sv. Štefana«

BOLOGNA — 22-letni Marco Gozzano je nepričakovano osvojil tradicionalni tek »sv. Štefana« v Bologni.

Na cilju je namreč prehitel favorizirane Bordina, De Madono in Boffija.

Boks: Belcastro premagal Jugoslovana Tigana

PAVIA — Na mednarodnem boksarskem mitingu v Pavij je Italijan Ercole Belcastro premagal Jugoslovana Raša Tigana (mušja kategorija) zaradi odstopa v drugem krogu.

totip

1. — prvi	X	1
drugi	1	X
2. — prvi	2	1
drugi	X	2
3. — prvi	2	X
drugi	X	1
4. — prvi	1	2
drugi	2	X
5. — prvi	1	2
drugi	2	1
6. — prvi	X	1
drugi	1	X

naše peterke v mladinskih ligah

Domu slovenski derbi

MLADINCI

DOM — BOR 63:61 (25:36)
DOM: Košuta 2, Corsi 8, Bric 6, Orzan 24, Roner, Romano 23, Čubrić, Rinelli, Battello.

BOR: Pahor 18, Smotlak, Vecchiet 11, Arena, Škerk, Kovačič 11, Bajc 4, Oberdan, Volk 6, Jovan 11.

Domovci so v mladinskem prvenstvu v drugem slovenskem derbiju premagali z veliko težavo okrnjeno ekipo Bora. Kljub temu da so Tržačani nastopili le s petimi mladinci, so »belo-rdeči« spravili v veliko zaganje. V prvem polčasu so bili Furlanovi varovanci celo boljši tekmeč, saj so po začetnem delnem izidu 14:2 vseskozi vodili.

V drugem polčasu pa so domovci le bolje zaigrali in so v 10' borovce dohiteli (48:48). V nadaljevanju je Gojkovičevim varovancem uspelo povesti s sedmimi točkami razlike, to pa je tudi zadostovalo za končno zmago. Med domovci je tokrat prav dobro igral Romano, ki je bil v drugem polčasu res neizgovornost. Med borovci pa se je izkazal mladi Bajc (letnik '71), ki je bil večkrat enakovreden starejšim nasprotnikom. (M. Čubej)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — BARCOLANA A 50:69 (27:34)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Andrej Pertot 5, Niko Pertot 8, Gruđen 11, Cunja, Danieli, Compare, Emilij 11, Sanissa 15, Bogatec, Ban.

Kontovelci so ponovno izgubili na domačem igrišču, in sicer proti močni peterki Barcolane. Že na začetku je bilo videti, da so bili gosti močnejši, toda domačini so se dobro branili in končali polčas z majhnim zaostankom. V drugem polčasu pa niso zmogli zadržati nasprotnika in tako izgubili.

Pohvaliti je treba Stanisso in Emilija. (Dimitrij Danieli)

BARCOLANA B — POLET 61:87 (27:43)

POLET: Kocman (0:2), Žetko 11 (1:2), Persi 22, Kozlovič 2, Oberdan, Škerlavaj 7 (1:3), Gomizelj 7 (1:2), Fabčić 22, Čebulec 16 (0:1), Bevilacqua.

Poletovi mladinci so v nedeljo za-

beležili drugo zmago v prvenstvu. Po predvidevanju so namreč premagali skromno peterko Barcolane B.

Verjetno je neobičajna ura začetka tekme povzročila pravo spanje v vrstah poletovcev, ki so igrali katastrofalno do 8. minute, ko so nasprotniki vodili s 17:10. Takrat pa so se naši končno zbudili in neobčljeno Barcolano zasuli s kopico protinapadov.

Boljša od ostalih, ki pa so vsi odigrali res dobro zadnjih 30 minut, sta bila tokrat Fabčić in Čebulec. (S. Tavčar)

IZIDI 3. KOLA: Dom - Bor 63:61; Kontovel Electronic Shop - Barcolana A 59:60; Barcolana B - Polet 61:87; Libertas - Saba 91:59. ZAOSTALA TEKMA: Barcolana A - Barcolana B 70:52.

LESTVICA: Barcolana A 6; Bor, Polet in Intermuggia 4; Dom in Libertas 2; Kontovel Electronic Shop, Barcolana B in Saba 0.

KADETSKO DRŽAVNO PRVENSTVO
ITALIA SO.TE.CO. — JADRAN FARCO 77:97 (36:39)

JADRAN FARCO: Uršič 0 (0:1), L. Lippolis 27 (3:11), M. Pertot 6, Barini, Carbonara 51 (4:5), P. Pertot 2 (0:2), P. Lippolis, Civardi 7 (1:3), Mosetti, Terčon.

Po porazu proti premočnemu goriškemu Segafredu so jadrancovi želi nov, pomemben uspeh. V Gradišču so namreč premagali trdoživne domačine in to po ostrem boju. Končni rezultat ni resnična slika tekme, saj so bili domači našim stalno za petami in le v zadnjih minutah so jadrancovi odločno povedli. Ob odsotnosti Lokarja in Terčona (oba poškodovana) se je tokrat razigral Carbonara, ki je dosegel kar 51 pik. Ob njem je solidno igral Peter Pertot, ki igra iz tekme v tekmo bolje. V prihodnjem kolu bodo jadrancovi igrali na domačem igrišču proti Barcolani. (M. Raseni)

LESTVICA: Segafredo in Jadran Farco 8; Don Bosco in Leasest 6; So. Te.Co. Gradišče 4; Pall. Pordenone 2; Barcolana 0.

trener franko drašič o meblorih tekmah

Po spodbudni zmagi sedaj derbi z OMA

Dekleta so dobro reagirala na hud udarec, ki so ga doživela proti ekipi Fratte. V soboto je bilo čutili na igrišču zbranstvo in veliko željo po zmagi. Splošno negotovanje in trde kritike so tokrat pozitivno vplivale na igralko, ki so zaigrale z večjim zanosom. Sobotna tekma ni bila lahka. Meblo je moral po treh letih prvič na igrišče brez »tujke«, torej brez glavne igralko. Čeprav sem vedel, da Ferrara ne sodi med boljše ekipe, sem se vendarle pred tekmo bal, da bodo naša dekleta popustila. A ni šlo tako.

Tekma je bila vedno v naših rokah in končni izid ni bil nikoli v dvomu. Spodrsrlaj in poraz v tretjem setu gre pripisati le izredno tveganim

in uspešnim servisom nasprotnic, ki so bili skoraj nesprejemljivi. Da so dekleta igrala pozitivno je razvidno tudi iz razmerja 86:71 med napakami in uspešnimi akcijami. Predvsem je razveseljivo dejstvo, da smo naredili več točk direktno s servisom, manj pa zgrešili pri sprejemu, in sicer 20 proti 15. Opazna je bila sicer določena utrujenost, ki je bila posledica gostovanja v sredo v Moglianu za pokal Italije. V prihodnje bo treba razporediti treninge tako, da se igralko do sobotne tekme opomorejo.

Glavna junakinja sobotne tekme je bila vsekakor Elena Maver. Odigrala je eno svojih najboljših tekem. Bila je dobra v vseh elementih, tudi v tistih, ki ji ne ležijo preveč, kot so sprejem, servis in obramba. Naravno kraljevala pa je ob mreži. V napadu je bila neustavljiva.

Tudi Lajris Žerjal zasluži nekaj be-

sed. Po šestih bleđih nastopih je zaigrala tako, kot zna, oziroma kot sem od nje pričakoval. Kljub nekaterim naivnim napakam je zaigrala skozi vso tekmo konstantno in uspešno.

V soboto, 4. januarja, nas čaka v Trstu izredno težka naloga. Spoprijeli se bomo v mestnem derbiju z ekipo OMA. Ta ekipa igra proti nam vedno zelo motivirano in zagrizeno, rekel bi celo z nekako jezo. Ker bomo igrali še vedno brez diskvalificirane Markovičeve, bo tekma še težja. Pri nasprotniku bo motivacija še večja, kajti njihov trener Cipolla vedno zatrjuje, da je razlika med Meblom in OMA le v tujki, drugače sta si ekipi enakovredni.

Prihodnjo soboto imajo torej naša dekleta možnost, da to trditev demantirajo. Dokazati morajo, da so boljše od mestnih nasprotnic. Obeta se torej trd in zagrizen boj.

naše šesterke v mladinskih ligah

UNDER 18 — ŽENSKKE
SOKOL — FRIULEXPOR 0:3 (7:15, 5:15, 1:15)

SOKOL: Radetič, Pizziga, Rudež, Legiša, T. in L. Masten, Vižintin, Passerini, Žbogar, Škerk.

FRIULEXPOR: Foraus, Garbini, Ušaj, Ukmar, Pertot, Žerjal, D'Am-brogio, Umek.

V slovenskem derbiju je Friulexport zaslužno slavil v gosteh proti sicer solidnemu Sokolu. Državne podprvinke v kategoriji deklic tako nadaljujejo svojo nepretrgano serijo zmag. Poleg tega pa niso v prvenstvu under 18 še izgubile seta.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — LE VOLPI 3:2 (12:15, 12:15, 15:4, 15:5, 15:5)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Štoka, Ukmar, Sirk, Bukavec, Sardo, Golja, Katarina in Valentina Košuta, Sedmak.

TRAJANJE SETOV: 18, 20, 16, 13 in 23 minut.

Kontovelke so odpravile zadnjeev-

ščene nasprotnice šele po petih setih igre. Popolnoma po nepotrebnem so jim prepustile prva dva seta, verjetno zaradi podcenjevanja in neobbenosti. Kazalo je, da bo tekma kmalu konec, tedaj pa so Kontovelke reagirale in presenetile objektivno slabše gostinje, ki jim ni uspelo več kljubovati razigranim domačinkam. Pozitivno je dejstvo, da se Kontovelke niso vdale v poraz, čeprav so že izgubile prva dva seta. (M. Štoka)

IZIDI: Friulexport - Sokol 3:0; Kontovel - Le Volpi 3:2; Breg - Armes 3:0.

LESTVICA: Friulexport 20, Breg 18, Sokol 12, Armes 10, Virtus 8, Volley 80 6, Kontovel 4, Le Volpi 0.

UNDER 18 — MOŠKI

SLOGA - INTER 0:3 (6:15, 6:15, 7:15)
SLOGA: Čač, Gulič, Hrovatin, Kerpan, Komar, Sain, Taučer.

TRAJANJE SETOV: 11, 15 in 16 minut.

Inter je pri Banih resnično dokazal svojo letošnjo veliko premoč v tej

konkurenci. Slogašem ni dopustil, da bi prišli do izraza, saj je z dobro in zrelo odbojko strl vsak odpor naših fantov. Prvo mesto Tržačanov je povsem zaslužno, saj lahko po predstavi, ki smo jo gledali pri Banih, trdimo, da so Interjevi igralci letos za naše odbojkarje povsem nedosegljivi. (Inka)

IZIDI: St. Imm. - Volley Club 3:0, Prevenire - CUS 3:0, Inter 1904 - Sloga 3:0, Bor - Rozzol 3:0.

LESTVICA: Inter 1904 20, Sloga in Prevenire 14, Bor in St. Imm. 12, CUS 6, Rozzol 2, Volley Club 0.

Nogomet: deželni pokal

Zaradi megle tekme v Križu ni bilo

Včerajšnjega nogometnega srečanja za deželni pokal v Križu med domačo Vesno in Ronchijem zaradi megle niso igrali. Tekmo bodo igrali po novoletnih praznikih.

Pred kratkim v Borovem športnem centru

Uspelo tekmovanje AD Bor Infordata

Atletsko društvo Bor Infordata je v četrtek, 19. decembra, v balonu Borovega športnega centra uspešno izvedlo tekmovanje v troboju za mlajše dečke in deklice, ter za starejše kadete in kadetkinje. S tem tekmovanjem je skupina tridesetih mladih atletov, ki obiskujejo atletsko šolo, sklenila pod vodstvom prof. Toplaka prvi cikel atletske vadbe. Sicer pa sta v letošnjem programu še dve podobni tekmovanji po koncu drugega oziroma tretjega ciklusa treningov. Troboj je precej dobro uspel, saj so bili mladi atleti podobno kot na treningih zelo prizadevni.

Najprej so se pomerili v teku na 20 metrov, nato v troskoku z mesta in na koncu še v metu 2-oziroma 3-kilogramske medicinke. V vseh skupinah so se mladi atleti prav do konca vneto potegovali za končno zmago. Prvi tri-

je so bili za opravljeno delo nagrajeni in se ob sklenitvi treninga skupaj s starši udeležili pripravljene zakuske. Na koncu bi še povedali, da se bodo treningi ponovno pričeli 7. januarja 1986, vsem atletom pa želimo, da bi čimbolje preživeli novoletne počitnice in si med njimi nabrali novih moči za prihodnjo sezono.

IZIDI

Kadetkinje - 1. Klavdija Kozlovič 19 točk: 20 m - 3''6, troskok z mesta 5,70, met medicinke 8,5 m; 2. Katja Kozlovič 15 točk: 20 m - 3''9, troskok z mesta 5,40, met medicinke 5,80; 3. Erika Drioli 14 točk: 20 m - 3''9, troskok z mesta 5,60, met medicinke 5,70 m; 4. Tanja Kermec 8 točk; 5. Michela Mosetti 7 točk.

Kadeti: 1. Marko Antoni: 20 m 3''7, troskok 6 m in met medicinke 8 m.

Deklice (letnik 74/75): 1. Vanessa Mezgec 28 točk: 20 m 3''9, troskok 5,10, met medicinke 6,80; 2. Kristina Horvat 22 točk: 20 m 3''9, troskok 4,85 m, met medicinke 6 m; 4. Ivana Marc: 20 m 4''0, troskok 4,98 m, met medicinke 6,20; 4. Kristina Živec 20 točk; 5. Martina Mosetti 19 točk; 6. Tanja Biondi 16 točk; 7. Barbara Baša 15 točk; 8. Marina Petaros 13 točk.

Dečki (letnik 73/74): 1. Mitja Starec 24 točk: 20 m 3''7, troskok 5,80, met medicinke 8,75 m; 2. Aleksander Debenjak 21 točk: 20 m 3''8, troskok 5,40, met medicinke 8,60; 3. Peter Magajna 19 točk: 20 m 3''6, troskok 5,30, met medicinke 6,30; 4. Robert Pavlica 17 točk; 5. Matej Petaros 14 točk; 6. Marko Germani 11 točk; 7. Sergio Sosić 10 točk in Danilo Strain 10 točk.

(B. R.)

KOŠARKARSKA TRIM LIGA

Poraz domovcev proti Salonitu

Salonit - Dom 90:81 (45:35)

SALONIT: Mavrič 5, Čefarin 4, Podbršček 17, Lazar 14, Valentinčič 15, Gabrijelčič 12, Skrt 6, Brešan 17.

DOM: Mauro Dornik 8, Cej 6, Nut 7, Orzan 14, Battello 2, Kocjančič 4, Coretti 29, Ugo Dornik 7, Ciani 4.

PON: Orzan (27), Ugo Dornik (38). **ON**: Dom 27, Salonit 22, 3 TOČKE: Valentinčič 2, Orzan 1.

Domovci so v 4. kolu trim-lige klonili v gosteh proti solidni ekipi Salonita iz Deskel. »Belo - rdeči« so dobro začeli srečanje, saj so v 12. min. vodili s petimi točkami razlike (24:19). Tudi v nadaljevanju so domači z delnim izidom 13:2 krepko prešli v vodstvo, ki so ga ohranili vse do konca srečanja. Kljub vsem naporom Vojkovičevim varovancem ni uspelo nadoknaditi zamujenega. Najvišje vodstvo domačinov pa je znašalo 19 točk. Igralci Salonita so zaslužno zmagali, predvsem glede skupinske igre, saj je kar pet igralcev doseglo več kot deset košev. (M. Čubej)

Počitek za naše nogometaše

Naši nogometaši imajo sedaj v 2. in 3. amaterski ligi počitek. Na igrišču bodo zopet stopili 12. januarja, ko bodo nadaljevali boje za prvenstvene točke. Na sliki: akcija med prvenstvenim srečanjem 3. amaterske lige Gaja - San Marco

V. Križmančič: »Uspehi Zarje presenečajo tudi mene«

Medtem ko je v 3. AL nogometno prvenstvo prekinjeno vse do 12. januarja, so v nedeljo v 2. AL igrali pare predzadnjega kola prvega dela prvenstva. Tudi ta zavrtljaj je bil nadvse uspešen za naši dve enajstERICI, ki sta zmagali v gosteh in s tem dohiteli Fortitudo na vrhu lestvice. Torej Fortitudo, Vesna in Zarja se bodo 12. januarja, ko se bo prvenstvo nadaljevalo, lahko potegovala za naslov zimskega prvaka, ki bo šel eni od teh treh ekip, saj imajo tri točke prednosti nad Opicino in Vivai Busà, ki si delita četrto oziroma peto mesto na lestvici.

Zato smo se tokrat odločili za razgovor z Vojkom Križmančičem, ki v nogometnem ambientu ni potreben predstavitev, ker ga vsi poznajo kot zastavonošo bazoviške Zarje. Vojko je namreč že 19 sezon zaporedoma v taboru Zarje. Začel je kot nogometaš v sezoni 67/68, ko so v Bazovici obno-

vili nogometni klub. Nato je postal tudi odbornik. V sezoni 79/80 je zamenjal trenerja Pertiča, ki sedaj vodi nogometno klub Koper in sicer po 10. kolu (18.11.80), ko je Zarja na Proseku doživela tesen poraz (1:0) proti Primorju. Bazovci so namreč takrat bili s šestimi točkami (šest remijev) na repu lestvice in 189 minut igre niso dali gola. Obenem Pertič, ki je Zarjo vodil tudi v sezoni 78/79, ni pripeljal ekipe do zmage že 24 prvenstvenih tekem.

Vojko je prvič vodil Zarjo, sicer ne s trenerske klopi, ker je tudi igral, proti Campi Elisi (25.11.80). Tudi pod Križmančičevim vodstvom se Zarja ni mogla izogniti porazu (petemu prvenstvenemu), vendar so po 817 minutah suše Bazovci končno prišli do gola. Od tedaj dalje je Vojko trener Zarje in ko je potrebno, celo igra. Tudi letos je že petkrat oblekel dres in prvo vprašanje je bilo namenjeno prav letosnjemu prvenstvu.

»Vojko, si zadovoljen z dosedanjimi nastopi Zarje?«

»Rekel bi, da sem celo presenečen, ker si tako visoke uvrstitve nisem pričakoval, saj ni prišlo v primerjavi z lansko sezono v ekipi do velikih sprememb. Lani smo startali z velikimi ambicijami in smo si le z izredno dobro serijo (19 točk) v drugem delu prvenstva predčasno zagotovili obstanek v ligi. Letos smo startali brez posebnih ambicij in smo na vrhu lestvice. Kako naj si to razlagam? Morda posamezni nogometaši igrajo letos bolj zavzeto, oziroma je bila lanska sezona dobra šola in je ekipa postala bolj zrela.«

»Zarja je v zadnjih petih nastopih dala le štiri gole, vseeno pa je osvojila kar devet točk. Ali ima pri tem večjo zaslugu obramba, ki ni prejele gola?«

»Priznati moram, da razen prejšnje nedelje, ko smo z Opicino imeli proti 11-metrovko, katero je Racman ubra-

nil, nismo bili v obrambi nikoli v nevarnosti, kar pomeni, da so ekipe morda pomanjkljive v napadu in večkrat je dovolj da dosežeš en sam gol in zmagaš tekmo, kar se trenutno dogaja prav nam.«

»Kakšno vlogo bo igrala Zarja v nadaljevanju prvenstva, oziroma v letu 1986?«

»Ker smo startali brez posebnih ambicij, upamo nadaljevati po tej poti, da bi s tem zadovoljili naše zveste navijače. Najbolj pa si želim, da bi iz naše mladinske ekipe črpali čimveč mladih nogometašev, ker to je najboljše in najdragocenejše zagotovilo za bodoče delovanje našega društva. To obenem želim tudi vsem zamejskim nogometnim društvom.«

Tem željam se pridružujemo tudi mi in ker je Vojko pravi veteran našega amaterskega nogometa, naj gre naše voščilo njemu in vsem našim nogometnim društvom, da bi v letu 1986 dosegle čimboljše uspehe.

obvestila

ŠZ BOR

obvešča, da do 4. januarja 1986 odpade vse tekme in vsi treningi v mali telovadnici BŠC.

ZSSDI

sporoča, da bo jutri, 28. t.m., v Tolminu slavnostna prireditve »Naš športnik '85«, na kateri bodo, ob neposrednem poročanju Radia Trst A in Radia Koper, podelili priznanja najboljšim športnikom, trenerjem in odbornikom iz Primorske in našega zamejstva. ZSSDI daje na razpolago avtobus za interese in tiste, ki bi si radi prireditve ogledali. Za vse podrobnejše informacije sta na razpolago oba urada ZSSDI v jutranjih urah. Odhod avtobusa: ob 14.00 s Trga Ulpijana v Trstu in ob 15.00 od Rdeče hiše v Gorici.

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODESEK

obvešča člane in prijatelje društva, da si lahko v prostorih Doma A. Sirk v Križu ob petkih od 18. ure dalje sami uredijo osebne smuči. Poskrbljena bo priprava in potrebni material. Možnost srečanja in družabnosti ljubiteljev tega športa.

Sport Roccia '85

Organizatorji 1. mednarodnega tekmovanja v plezanju, ki je bilo od 5. do 7. julija letos v Bardonecchii, so izdali zelo luksuzno publikacijo, pa čeprav so v njej le ponatisnili del najpomembnejših člankov, ki so bili objavljeni o tej prireditvi. Publikacijo so omogočili bogati sponzorji, ki so odločno pripomogli k organizaciji tekmovanja. Za nas je zanimiva tudi zato, ker se v njej nekajkrat pojavijo tudi naša imena: Metod Škarja, Vili Guček in Cveto Jagodic.

Vodnik za skupino Fitz Roy

Čeprav Španci še precej zaostajajo za vodilnimi svetovnimi alpinističnimi velesilami, pa prihaja iz Barcelone razveseljiva vest. Dokumentacijski center v Sabadellu, ki dela pod okriljem mednarodne zveze alpinističnih organizacij UIAA in je čedalje aktivnejši, je izdal drugo monografijo, ki je v celoti posvečena patagonski skupini Fitz Roy. Na 45 straneh so zelo natančno obdelali vso kronologijo vzponov in vse pomembnejše vrhove v skupini, s skicami, opisi in shemami za veliko večino smeri (ne manjka tudi Slovenska smer v Fitz Royu). Čeprav ni barvnih fotografij, so le črno bele (in risbe ter grebenski zemljevidi), je edicija izredno kvalitetna. (dj)

Bliznje delovanje SPDT

Večja skupina planincev SPDT se je udeležila množičnega tradicionalnega spominskega pohoda na Javornik. Vreme je bilo idealno, na vrhu pa je bila na sporedu kratka spominska svečanost.

Po novem letu se bo nadaljevala pestra predavateljska sezona SPDT. Že v četrtek, 9. januarja, bo na sporedu tradicionalni družabni večer SPDT, ki je bil napovedan za sredo decembra, a je odpadel iz tehničnih razlogov. Na tem večeru bodo člani prikazali svoje diapozitive s poletnih skupnih izletov, na sporedu pa bo tudi film dr. Ivana Simuniča o letošnjem treginku v Himalaji. Večer bo na sporedu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) s pričetkom ob 20.00.

Dva tedna kasneje, točneje v četrtek, 23. januarja, pa bo pri SPDT gost znani tržaški planinec in pisec planinskih vodičev Ettore Tommasi. Predaval bo o Karnijskih Alpah, svoje besede pa bo popestril z barvnimi diapozitivi. Spomniti se moramo, da je Tommasi med drugim tudi napisal vodič o vezni planinski poti »Alta via Carnica«, ki je že razprodan. Vse podrobnosti o večeru bomo še javili.

iz planinskega sveta

Nova evropska pešpot v Sloveniji

Za 9. skupščino ustanoviteljev jugoslovanskega dela evropske pešpoti in ustrezne komisije pri Planinski zvezi Slovenije, je le-ta izdelala okvirni petletni program dela.

Prihodnje leto bodo odprli novo evropsko pešpot na slovenskih tleh E7 in proslavili 10. obletnico evropskih pešpoti v Sloveniji. Nova E7 bo vodila od Robiča na Primorskem mimo Krna, Podbrda, Porezna, prek škofjeloškega hribovja na jugu v Dolino Krke in po dolenskem koncu do Gorjancev, od koder bo prek Pleterij, Kostanjevice in Krškega speljana do cilja v Kumrovcu.

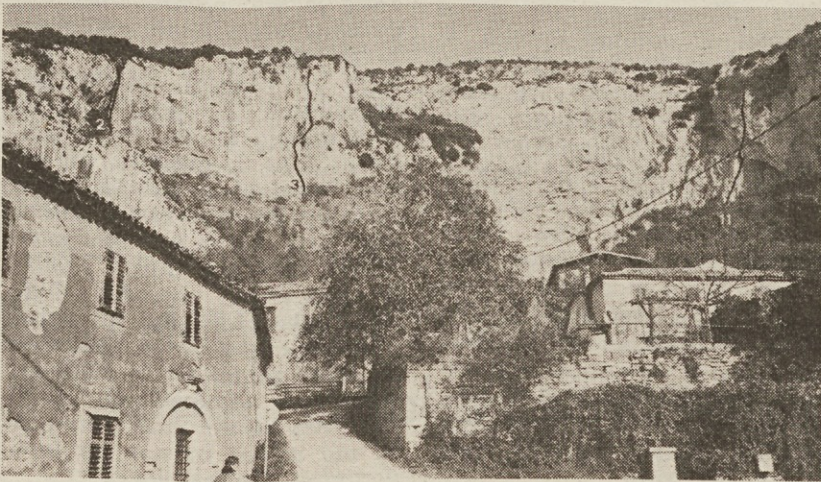
S tem pa delo na E7 še ne bo končano, saj mora takšno pot spremljati kvaliteten vodnik, in sicer v slovensčini in drugih jezikih. Tudi napisane tabele in druga obeležja terjajo še veliko dodelave, ves čas pa je treba obe poti redno vzdrževati, informirati popotnike, opozorjati na morebitne spremembe, skrbeti za nevarne stik z oskrbniki kontrolnih točk in podobno. E6, ki se je v Sloveniji, pa tudi v zamejstvu, močno udumčila, velja za eno najbolj zglednih

transverzalnih poti, enako pa naj bi bilo z E7, ki jo bodo morali tako domači kot tudi popotniki šele vzeti za svojo.

Polno smeti pod Ospom

Vedno več alpinistov obiskuje ste-no nad to mirno primorsko vasico, za seboj pa pušajo tudi vedno več

smeti. Prebivalcem, ki se nikakor niso pritoževali, ni najbolj všeč, ko jim nekateri vozijo po »plesišču«, betonski ploščadi, blizu katere v glavnem vsi parkirajo. Čeprav ga uporabljajo le nekajkrat, pa so vanj vložili tudi svoj denar. Lepo bi bilo, če bi bili alpinisti malo bolj občirni in za seboj pobrali tudi odpadke.

Pogled na pečine Ospa iz istoimenske vasi

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoci račun za Italijo
Založništvo tiskarske tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povprečno 20%, IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

27. decembra 1985

TRST UL. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član izdajane
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Pri tropski temperaturi in evropski tradiciji

Božič v deželi kengurujev

SYDNEY — Kdor želi preživeti božične in novoletne praznike na drugačen način kot jih preživimo v Evropi ali na severni polobli, ta se mora odpeljati v deželo kengurujev, v Avstralijo. Tamkaj praznike ob obratu leta praznujejo na podoben način kot mi veliki šmaren in Amerikanci svoj 4. julij: pri temperaturi od 28 do 34 stopinj.

Ko se na plažah zvečeri, lepa dekleta prižigajo svečke, skupine pa na žaru pripravljajo jastoge, klobase in ribe, vse pa zalivajo s hektolitri piva, kar jih uvršča na drugo mesto na svetu, takoj za Nemce.

Prebivalci tega kontinenta, katerih predniki so se iz angleških zaporov priselili pred 200 leti, so ostali zvesti v Evropi ustaljeni tradiciji. Dedek Mrz se oblači v kožuh, nadeva si brado in pokrivalo, pod katerim se znoji. Za božično drevo so si izbrali neke vrste bora, ki ga je kapetan James Cook našel na otoku Norfolk, kjer še danes živijo potomci brodomceev z uporne ladje Bounty.

Poročevalci iz tistih časov niso zapustili nobene novice, kako se je gojilo prvim priseljencem, po vsej ver-

jetnosti pa so se morali za božične praznike ukvarjati z vsem drugim kot danes, z iskanjem hrane in preganjanjem tropske vročine.

Danes si 15 milijonov Avstralcev za božič zna postlati. Šolske počitnice trajajo poldrugi mesec, dopusti dosežejo svoj višek, na plažah kraljuje »goraj brez«, v obmorskem kraju Lady Jeane Beach pa Adamova obleka.

Ljudi so tako zdresirali, da je važen samo dolar

Hamburger postaja v ZDA glavna jed

WASHINGTON — Če kaj obstaja, kar lahko v tej deželi čudnih navad in običajev premaga »Coca Colo«, je to samo »hamburger«, ameriška polpeta ali »pljeskavica«, ki bo ali pa je morda že postala glavna hrana ZDA.

Kdor pride v kako ameriško mesto okrog poldne, bo, v primeru, da ne dezuje, videl na ulicah in v parkih na vsakem koraku ljudi s papirnati vrečkami v roki, iz katerih jemlje-

jo »hamburgerje«, skupaj z njimi pa cvrt krompir, vse to pa zalivajo s Coca Colo, seveda iz papirnatih kozarcev z obvezno plastično slamco.

Tako kosi delavna Amerika: iz papirnatih vrečk, pokonci in hitro. Celotisti, ki si lahko privoščijo restavracijo, ne porabijo več časa. Restavracije, ki so se specializirale za kosila uslužbencev, so tako organizirane, da je tudi tu vse v papirnati embalaži, pribor pa iz plastike. Vse

ko po tovarniškem tekočem traku. Če kdo še za minuto ostane za mizo, potem ko je pospravil svoj obrk, ga bo natakart takoj vprašal, kaj za božjo voljo še čaka, ko je vendar že pojelel.

To je ameriški »fast food« (hitra hrana) kot pravijo v ZDA temu načinu prehrane v MacDonaldovih restavracijah, kjer ne točijo alkoholnih pijač, a prodajo več hrane kot v katerikoli drugi restavraciji.

Amerikanci, ki radi vse preračunajo v svoje dolarje, so ugotovili, da so za ta »fast foot« v enem letu porabili 47 milijard dolarjev. Statistike pa obenem dokazujejo, da je tak način prehrane v stalnem razmahu.

Ta pravcati »boom« je posledica vse večje zaposlenosti žensk, katerih otroci kosijo v šoli. Ker v bitki za delo in za dolarje ni mnogo časa, še manj pa obzira, je najbolj praktično, najbolj racionalno in seveda najbolj poceni jesti stoji.

V tej državi, kjer se lahko zasluži bajne vsote, ali se lahko propade ob popolni brezbriznosti sočloveka, je težko odgovoriti, ali Amerikanci bolj spoštujejo čas ali doar. Vsekakor pa nikjer drugje tako dosledno ne spoštujejo pregovora, da je čas zlato, kot ravno v Ameriki.

Fidel Castro se je prostovoljno odrekel kajenju

RIO DE JANEIRO — Fidel Castro je prenehal kaditi. Doslej smo ga bili vajeni videvati s cigaro v ustih, brado in vojaško uniformo. Poslej cigare ne bomo videvali več. Ločil se je od nje prostovoljno, pri 59 letih, od katerih jih je v dimu preživel dobršen del, od 15. ali 16. leta dalje, ko si je dim izbral za svojega družabnika.

»Spoznal sem, da je takšna moja žrtev potrebna za zdravje Kubancev,« je Fidel Castro izjavil brazilski televiziji. »Če bi me kdo prisilil v to, bi najbrž trpel; ker pa sem se kajenju odpovedal prostovoljno, brez velikih zaobljub, sem se te razvade rešil brez večjega trpljenja.«

Če je boj proti nikotinu zabeležil tako pomembno, predvsem propagandno zmago, pa je zabeležil poraz v ZDA, kjer sodišče ni upoštevalo prijave proti tobačni

tovarni Reynolds, češ da je zakrivila smrt 69-letnega Johna Galbraitha, zasvojenega kadilca, ki je 50 let pokadil 60 cigaret na dan in umrl zaradi srčne bolezni in raka na pljučih.

Prijava na sodišče je vložila pokojnikova družina s priloženim odškodninskim zahtevkom v višini enega milijona dolarjev, ki naj bi ga izplačala družba Reynolds. 12-člansko sodišče, v katerem sta bila samo dva kadilca, se jih je 9 izreklo za oprostitev družbe. Njen zagovornik se je branil s tem, da »Galbraitha nihče ni prisilil kaditi in da je to počel zaradi užitka.« Po razsodbi so se delnice družb, ki proizvajajo tobak, silno dvignile. Če bi kakšno od njih obsodili, pa bi sprožili plaz procesov proti tobačnim tovarnam.

Švica (zaenkrat) brez snega

RIGI (Švica) — V tem kraju na višini 1.800 metrov nad morjem je le tu pa tam kakšna zaplata snega, samo za vzorec. O snežni opojnosti, kakršna je v tem času v Švici vsakdanja stvar, so turistični delavci doslej lahko samo sanjali. Sanjali pa so tudi o prihodku iz turizma, ki je v zimskih mesecih poglaviti gospodarski vir.

Z 232 kg sadja in zelenjave

V državah EGS so Grki največji vegetarijanci

ATENE — Grki so tudi letos obdržali vodilno mesto kot največji vegetarijanci v EGS. Grčija porabi najmanj mesa med državami Evropske skupnosti, na osebo namreč odpade le 70 kilogramov različnega mesa, medtem ko Francoz poje kar 109 kilogramov mesa letno in je zato v vrhu lestvice EGS. Grki so na dnu lestvice tudi glede porabe masla, saj ga pojedjo le en kilogram na osebo v toku enega leta.

Kot rečeno pa so Grki pravi rekorderji v porabi zelenjave in sadja. Povprečno poje ena oseba kar 232 kilogramov sadja in zelenjave letno. Danci, ki so zadnji v lestvici EGS, ga pojedjo le 56 kilogramov. Takim prehrabnim navadam Grkov ne botruje privrženost vegetarijanski dieti, temveč drago meso, ki si ga Grki z bolj plitvimi žepi ne morejo privoščiti. Meso zaide na grške mize le ob praznikih in izrednih priložnostih. Grška nacionalna hrana je v bistvu sir in solata. Pri srcu pa so jim tudi testenine, ki jih podobno kot Italijani polijejo s paradižnikovo omako in le bolj redko z mesom. Kljub tako varčni prehrani pa porabijo grške družine kar 60 odstotkov za hrano, pijačo in za najosnovnejše življenjske potrebe.

Mila kazen narkomanki ki je umorila ljubimca

BONN — Sodišče v Mönchengladbachu (ZRN) je 28-letno Martino Zimmermann obsodilo na osem let zapora zaradi umora svojega ljubimca, frizerja 33-letnega Josefa Wirtza. Razmeroma nizko kazen ji je za izredno hud zločin, kakršnega v zahodni Nemčiji ne pomnijo, sodišče prisodilo zato, ker ga je izvedla v stanju globoke duševne razrvanosti, ki je bila posledica dolgotrajnega in neprekinjenega uživanja mamil.

Kakor smo v našem listu že poročali, je Zimmermannova svojega ljubimca zadušila v kopalni kadi, potem ga je z električno žago razrezala na kosce in ga, razdeljenega v polivinilaste vrečke, shranila v zmrzovno skrinjo, ki jo je ves čas hranila ob svoji postelji. Nekajkrat je glavo vzel iz skrinje in jo ogovarjala, misleč, da se pogovarja z njim, ki ga je zato poslala v »drugo dimenzijo«, ker tam ni bolečin in kamor naj bi se tudi sama »preselila«.

Svojega potovanja v »drugo dimenzijo« ni izvedla zato, ker se je v njenem življenju pojavil drug moški in ker je kot razvezana žena morala skrbeti za dva svoja otroke.

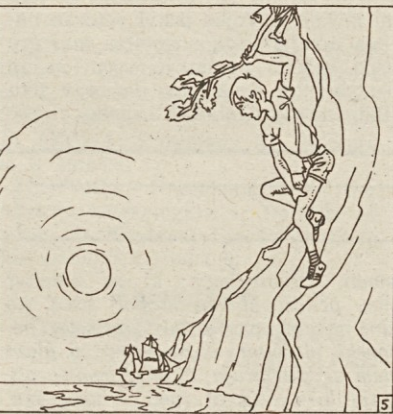
Sodišče je pri pravdoreku upoštevalo tudi dejstvo, da so Martino poslili, ko je imela 12 let, in da so jo zaradi njenega lepega telesa prisilili, da je postala striptizerka.

UKLETA LADJA

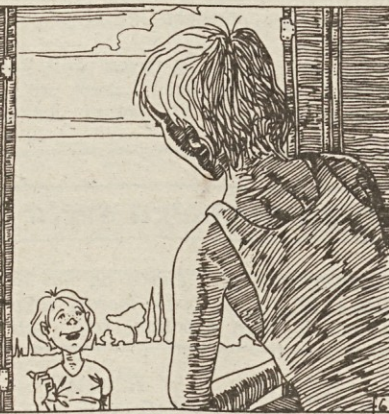
BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENCIČ

4. Zgodaj zjutraj je in na vrhu strunjanskih pečin stoji Mito. Kdove kaj ga je tako zgodaj prignalo na zrak, saj sonce komajda vstaja. Skržati ravnokar začenejo svojo neskončno pesem, Mito pa stoji na robu in kriči v globino: »Dobro jutro!« da odmeva in se kakšen kamenček okruši in pade v morje. Pravzaprav je Mito nekoliko nepazljiv, zgodnje jutro je pač in oči ima gotovo še vse krmežljave. Kajti, ko vneto zakliče dobro jutro širnemu morju in soncu nad seboj, se okruši tenki rob na katerem stoji. Nočni naliv je načel skalnat rob in Mito pade kakšna dva metra globoko.

5. V trenutku se je prebudil ter se prijel za vejo, ki je štrlela iz skale, ostanek vztrajnega viharika, ki ga pa je večidel že pobrala erozija. V istem trenutku ali celo malo prej, pa je zagledal pod seboj zasidrano starinsko ladjo. Najprej se je močno ustrašil, saj bi lahko zgromel v globino in bi nikoli ne doživel tega, kar ga je še čakalo. Toda, ko je zagledal starodavno ladjo, tako mirno ždečo v zalivu, je na strah v trenutku pozabil. »Ladja...« je presenečeno izdahnul ter se hitro in spretno kot kozorog pobral in zvlekel na vrh. Najraje bi se, seveda, po zadnji plati spustil navzdol, toda bilo je prestrmo.

6. Še enkrat je pogledal ladjo. Bila je skrivnostna in tiha. »Didi, Didi!« je začel kričati. Tako je bilo namreč ime njegovega starejšemu prijatelju, ki je stanoval v bližini. Toda Mito je pozabil, da je ura pravzaprav še zgodnja in da Didi gotovo še spi. Ko je prišel do hiše, je pobral s tal nekaj kamenčkov ter jih začel metati v Didijevo okno. »Ali te nosi luna, saj je ura šele pet!« »Pssst, Didi, tam doli...« »Kaj?« je radovedno vprašal Didi. »Starinska ladja, kot jih imajo v muzeju, gotovo je gusarska in polna zakladov. In čisto pri miru je.« »Dobro,« je dejal Didi čez nekaj časa, »ampak če me vlečeš za nos, te bom potunkal v mrzli vodi.«

Zelo vsakdanji pojav v Kuvaitu

Možje pretepajo žene

MANAMA — Kuvajtski časopis »Al-Anbaa« je objavil pretresljivo anketo o »moških zakonskih pravicah«. Do te zamisli so prišli po prebiranju poročil kuvajtskega urada za socialna vprašanja, ki navajajo številne primere tlačenja in mučenja žena. Pojav je tako razširjen, da so kuvajtski socialni delavci predlagali ustanovitev urada za pomoč ženam in službe za psihološko in družbeno prevzgojo mož.

»Samo tako se ravna z ženami«, je brez kančka sramu izjavil neki predstavnik »močnega spola« na vprašanje, »ali tolče svojo ženo«. »Pri tem uživam«, je pristavil drugi, medtem ko je tretji vseeno priznal: »Vem, da je to zgrešeno, blazno sem zaljubljen v ženo, a se ne uspem obvladati.«

Položaj žene v družini je izredno težak, problem pa ima dolgo zgodovino, je izjavila neka pravdnica, ki skuša pomagati ženam, da bi se osvobodile strahu in v javnost iznesle svoje trpljenje. Ta pravdnica je obenem navedla, da je srečala primere, ko so nekatere žene po »zakonskih običajih« komaj rešile življenje, kljub zlomu in ranam pa so se vseeno odločale za molčanje in niso prijavljale svojih zakonskih mož sodnim oblastem, kot to predvideva zakon.

»Meni to dovoljuje moja moškost; če ji to ni prav, so ji vrata na široko odprta«, je odgovoril neki anketirani mož. Sociologi in psihologi so tako iz svoje prakse kot iz ankete »Al-Anbaa« prišli do zaključka, da je v obnašanju zakonskih mož, ki jim je tepež hoby, prisotno staro pojmovanje odnosov med »močnim in šibkim spolom«. K temu prežvelemu pojmovanju pa je treba dodati še psihosomatske vzroke, ki so posledica prekomernega uživanja alkohola in celo mamil.

Ženo sem prišel tepiti takoj po medenem mesecu in to dosledno delam že devet let. Žena je bila nekajkrat tudi v bolnici, a se je vedno vrnila domov«, se je hvalil eden od anketirancev. Na vprašanje, »zakaj se je vračala«, je s težavo zamomljal in priznal: »Zaradi otrok.«

Po mnenju kuvajtskih sociologov pa otroci niso glavni razlog, da se žene vračajo k nasilnežem. Obstajajo namreč težji in globlji razlogi. Žene se namreč po prastarih običajih morajo držati le doma, ne smejo stopiti v stik z nikomer, niti s svojimi najbližjimi sorodniki, toliko manj pa s tistimi, ki bi ji lahko pomagali, da doseže razporoko.

Žena mora dosledno spoštovati moža. To sem ji rekel tudi na začetku«, je objasnili neki anketiraneec, ki je enkrat svoji ženi zlomil celo roko. Ta »zgodni nasilnež« je podrobno obrazložil »pravila obnašanja« kuvajtskih žena. »Žena ne zapusti nikoli hiše, nikoli ne govori s sosedi, nikomur ne odpira vrat, niti svoji materi.«

Vprašanje žene v Kuvaitu ni novo. V državi, kjer je dovoljena poligamija in se žene enega moža skrivajo druga pred drugo, kljub temu da vse dobijo »svojo porcijo«, pa je popolna novost, da skušajo sedaj odpraviti to nasilje.